

SLOVENEČ

am Gama Inzeratom am

Enostopenjska pettina vrste (malj)
oglas po Dln. 1-50 in Dln. 2-
veliki oglas na 45 cm vi-
šina po Dln. 2 60, postana lita,
po Dln. 4 —

Pri večjem naročilu popust.

Izboje vsak dan izvažamo
ponedeljka in dneve po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno " " Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " Din 20
v inozemstvu " " " 40

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797.

Podružnicam in članom »Kmetijske družbe«.

Kakor je od pristojne državne oblasti
ugotovljeno, so vse odredbe gg. Pipana in
Rohrmanna neveljavne. Zato opozarjam vse
člane in podružnice, naj bodo v svojih na-
ročilih in plačilih skrajno previdni, ker sta
za poslovanje »Kmetijske družbe«, dokler
se razmere ne uredijo, odgovorna osebno
le omenjena gospoda, ne pa »Kmetijska
družba« kot taka.

EVGEN JARC,
I. podpredsednik.

Naš in njihov zamisel.

Kakor hitro je naš narod spoznal, da
si predstavljajo naši bratje pod pojmom
»ujedinjenje«, »osvobodjenje« itd. zgolj
najnesramnejše izmuzgavanje zarobljenih
Slovencev, Hrvatov in drugih prečancev, se
je tudi on temu primerno preorijental.
Kdo v vsej državi je iskrenje mislil na
Jugoslavijo in iskrenje veroval v veliko
jugoslovansko misel kot ravno mi Sloven-
ci? Pripravljeni smo bili položiti na oltar
te misli vse, karkoli je bilo potrebno in v
naši moči. Toda kaj smo doživeli! Kakor
hitro se je začutila iz raznih francoskih
kopališč in letovišč vrnivša se belgrajska
gospoda zopet varno na svojih vsakdanjih
sedlih, je že začela tudi odkrivati svoje
verolomno, zahrbtno in zgolj materijali-
stično bistvo. V prečanih ni več gledala
»osvobodjenih in ujedinjenih bratov«, tem-
več nevarne tekmece, ki jo utegnejo v
svoji zapadnoevropski, pošteni in iskreno
demokratski mentaliteti v novi državi iz-
riniti iz tiste vloge trolov, ki jo je igrala
v mali Srbiji že od nekdaj. Vse delovanje
in nehanje te belgrajske gospode je šlo
zato za tem, da pritisne cvetoče in bogate
prečanske pokrajine ob tla, da jih politično
in gospodarsko zasunijo in na stroške in
žulji prečanskih provinc nabije svoje ne-
nasitne žepe. Tako se je začela politika
toli brezvestnega izžemanja in ropanja, da
ji ni para v celi Evropi.

To stremljenje je začela uveljavljati
ta srbijanska gospoda s takim cinizmom in
s takimi vandalskimi metodami, da je mo-
rala odpreti oči tudi slepecem. Posledica
tega spoznanja je bila, da se je v vseh pre-
čanskih pokrajinah začelo vedno energič-
nejše gibanje za osvobodjenje izpod jarma
belgrajskih velepljačkašev. Žalibog so nas
v tem boju v odločilnem trenutku naši »na-
predni« demokratje in samostojneži izdali
ter za judežve groše v korist svojim
strankarskim koristim prodali usodo vsega
naroda na milost in nemilost grabežljivi
čaršiji.

Kaj je bilo v taki situaciji našemu na-
rodu začeti?

Pri zadnjih volitvah smo vsi Slovenci
na usta SLS, Hrvatje na usta HRSS in Mu-
slimani na usta JMO odgovorili, da je edi-
ni izhod iz tega obupnega položaja ta, da
se z vso silo vržemo v boj ter izvojujemo
svojim narodom resnično svobodo v obliki
federativne ureditve naše države. Do grla
smo sili vseh lažljivih fraz o ujedinjenju,
osvoboditvi, jugoslovanstvu itd., ker vsak
dan strašnejše občutimo na svoji koži, da
se skrivajo pod temi licemerskimi gesli le
roparski instinkti belgrajske oligarhije.
Naše geslo je: čisti računi, dobri
prijatelji. Pripravljeni smo tvoriti z
vsemi narodi in pokrajinami, ki tvorijo to
državo eno skupno državno zajednico, a le
kot njen svobodni, enakopravni, samega
sebe upravljajoči del, ki bo v svojih zade-
vah suvereno sklepal in odločeval,
predvsem pa suvereno upravljal svoje
finanse. Z eno besedo, slovenski narod
hoče svobodno-pogodbeno raz-
merje do ostalih delov države in odklanja
vsako subordinirano stališče. Soživiljenje
treh slovanskih narodov v naši državi je
mogoče samo v obliki jugoslovanskega
»commonwealtha«, to je politični aksiom
slovenskega in hrvatskega naroda. Demo-
kratska »samouprava« ali pa ministerialne
delegacije, kakršne predlagajo v najnovej-
šem času centralisti, so pa navaden bel-
grajski švindel. Če bi hoteli tak švin-

del sprejeti, bi lahko že danes sedli k pol-
nim belgrajskim vladnim jaslim, kamor
nas vabijo dan za dnevom, a naša stranka
ni na prodaj za trenutne koncesije, kajti
pred seboj ima drug, veliki cilj, to je po-
polno osvobodjenje slovenskega naroda v
obliki suverene zakonodajne avtonomije v
skupni državi, ki jo bomo prej ali slej
tudi izbojevali, čeprav utegnejo biti boji
še dolgi in hudi.

Poglejmo pa sedaj naše »naprednja-
štvo«. Dan za dnevom beremo po »Jutro-
vih« uvodnikih, da ne omenjamo »Narodo-
vih« in »samostojnih« pisarij, pesem, da
21 poslancev SLS ne doseže ničesar in da
bi samo polovica toliko demokratskih po-
slancev doseglo čudeže! ... V svoji trenut-
ni zaslepljenosti je poslal naš narod že pri
volitvah za konstituantno v Belgrad 24 takih
»naprednih« zastopnikov, a kaj so dosegli?
Za osebine in strankarske interese so pro-
dali z glasovanjem za velesrbsko ustavo
Slovence na milost in nemilost belgrajskim
izžemalcem, tako da umira uradništvo od
gladu, da propada kmetijstvo, obrt in in-
dustrija, da izgubljam korak za korakom
že celo ono, kar smo si priborili že v Av-
striji, da se pobalkanjam na vsej črti.

Ne, minili so časi, da bi bil slovenski
narod še kedaj pripravljen lizati pete in
padati na trebuhe zato, da nam bo vlada
popravila kako cesto, dovolila podporico
kakemu društvu itd., kar je očitno začel
in konec vseh političnih načel našega
napredništva. Od nekdaj je bil začetek
in konec vse »napredne« slovenske poli-
tične umetnosti, da so stali ti žalostni na-
prednjaki s klobukom v roki ponižno pred
vratil ter čakali, kedaj jim vržejo vlasto-
držci, avstrijski ali srbški, kako kost, ki
bi jo najprej sami obglodali, ostanek pa
nesli kot ogromen uspeh najvini voliv-
cem. V svoji suženjski mentaliteti se ti
slovenski naprednjaki še nikdar niti mi-
slili niso upali na to, da ima vsak narod
pravico zahtevati to, kar mu gre nam-
reč svojo popolno samostojnost. Naše na-
predništvo je živelo od nekdaj zgolj od
političnega pobiranja drobtin in tudi danes
so njegov ideal obglodane kosti, ki bi jih
obral Belgrad, ostanke pa metal preko
»naprednih« zastopnikov »osvobodjenim«
pokrajinam.

Taka so torej naša in taka so »na-
predna« politična načela. Narod slovenski
se bori in se bo boril vztrajno za svojo po-
polno osvobodjenje, ki je danes edini njegov
cilj, »napredne« robske duše, ki so zadale
osvoboditvi smrti sunek z dobro nagraje-
nim glasovanjem za velesrbsko vidovdan-
sko ustavo, naj pa leže še dalje na trebu-
h pred Belgradom in čakajo na grizljeje,
ki jih misli čaršija metati Slovincem mi-
lostno v usta. Mi bomo svoj cilj tudi izvo-
jevali, kajti čisto izključeno je v XX. sto-
letju, da bi brezmovalna družba pljačka-
šev mogla trajno tlačiti dva napredna na-
roda, ki sta svojo kulturo zajemala z za-
pada.

Solunska pogodba.

Belgrad, 16. nov. (Izv.) Danes je naša
vlada prejela od grške vlade ratificirano
pogodbo o Solunu. Ta pogodba bo takoj
predložena parlamentu.

Radić se vrne v Zagreb?

Belgrad, 16. nov. (Izv.) »Novosti« po-
ročajo iz Londona, da je Radić imel te dni
daljšo konferenco z našim poslanikom v
Londonu. Naš poslanik mu je v imenu bel-
grajske vlade ponudil nov sporazum. Baje
bo Radić v najkrajšem času odpotoval v
Zagreb.

Nova obravnava proti napadalcu na Daskalova.

Belgrad, 16. nov. (Izv.) Iz Prage poro-
čajo, da je češkoslovaška vlada izdala na-
redbo, da se atentator na Daskalova Ni-
kolov, ki je bil pred porotniki oproščen,
ponovno zapre. Vršila se bo nova obrav-
nava. —

NOV VOLIVNI ZAKON V ITALIJI.

Rim, 16. nov. (Izv.) Senat je odobril
nov volivni zakon s 165 proti 41 glasovom.

Razprava o finančnem zakonu.

MINISTER KOJIĆ PROPADEL.

Belgrad, 16. nov. (Izv.) V prvi sek-
ciji se je danes vršila zelo zanimiva raz-
prava o zadnjem delu finančnega zakona.
Vlada je doživela poraz. Seja se je začela
z razpravo o povišanju eksistenčnega mi-
nima pri odmeri dohodnine. Finančni mi-
nister je sprejel povišanje od 2500 na 3500
dinarjev. Poslanec Pušenjak je izja-
vil, da bi moral minister z ozirom na pa-
dec denarja povišati minimum na 15.000
dinarjev, kakor je iz istega razloga povišal
takse in trošarine. Minimum 3500 dinar-
jev je prenizek. Dohodnino bodo morali
plačati najrevnejši sloji, ki že itak ne mo-
rejo izhajati. Čudi se stališču ministra
tembolji, ker je delegacija ministrstva fi-
nanc v Ljubljani predlagala minimum od
5000 dinarjev.

Burna debata se je vnela radi člena
123, ki pooblašča ministra za trgovino in
industrijo, da more edino on dajati dovo-
ljenje za ustanovitev novih industrijskih in
tvarniških podjetij. Minister dr. Kojić
pojasnjuje odredbo s tem, da je treba uve-
sti v trgovsko politiko enoten sistem in na-
črt in se ozirati predvsem na »obrambo
države«. Vsi člani opozicije so stavili
predlog, da se ta člen črta. Poslanec Pu-
šenjak je opozarjal na to, da pomeni ta
člen nevarnost za industrijo kakor tudi za
veliko obrt v Sloveniji radi znanega
nerazpoloženja ministrstva za trgovino na-
pram našim podjetjem. Opozarjal je dalje,
da se more ta člen politično izrabljati, ka-
kor tudi, da se bojimo, da bodo podjetniki
vsled znane balkanske uprave mesce in
mesce zaman čakali na rešitev ministrstva.
— Prešlo se je na glasovanje o tem členu.
Predlog opozicije, da se člen črta, je pro-
padel s petimi proti petim glasovom. Vlad-
ni predlog, da ta člen ostane, je istotako
propadel s petimi proti petim glasovom.

Ministrstvo za promet.

Begrad, 16. nov. (Izv.) Druga sekcija
finančnega odbora je nadaljevala razpravo
o ministrstvu za prosveto. Razpravljali so
o srednjih šolah in gledališčih. Takoj v za-
četku je prišel osebno na sejo rektor bel-
grajske univerze in sta mu bila ponovno
odobrena dva kredita v višini 600.000 di-
narjev. Poslanec Vesensjak je ob tej
priliki izrazil ponovno debato o dotacijah
ljubljanski univerzi. Dalje je zahteval pa-
všal za obleko šolskim slugam. Sekcija je
sprejela kot posebno postavko 2 milijona
dinarjev za dolžne nagrade srednješolskim
profesorjem in učiteljem. Sicer je bilo le
malo sprememb. Za Slovenijo se je zvišala
postavka za pisarniške in manipulacijske
stroške od 40 na 50 tisoč dinarjev in po-
stavka za nabavo učil od 7 na 17 tisoč
dinarjev. Za nabavo učil v Murski Soboti
je bilo dovoljenih 30.000 dinarjev. Gleda-
lišče v Celju dobi 30.000 dinarjev, gleda-
lišče v Mariboru pa 200.000 dinarjev pod-
pore. Ljubljanskemu gledališču se je zvišal
zaesek za garderobo in dekoracije od
250.000 na 300.000 dinarjev.

»Nameravani« atentat na Pašića.

Belgrad, 16. nov. (Izv.) Danes popo-
dne so se razširile vesti, da je bil na mi-
nistrskega predsednika Nikolo Pašića zopet
pripravljen atentat. Podrobnosti o tej stva-
ri v javnosti niso znane, ker se skuša v
svrhu preiskave celo stvar predstaviti kot
povsem nedolžno. Vašemu dopisniku se je
posrečilo v tej zadevi, ki je menda tudi
pravi vzrok Pašićeve »bolezni«, zvedeti
sledenče podrobnosti: V svrhu paralizacije
akcije komitešev v Južni Srbiji in Mace-
doniji je naša vlada poslala v te kraje
večjo četo naših komitešev. Med temi se
je nahajal tudi sluga v predsedstvu vlade
Milan, ki se je pred par dnevi nena-
doma vrnil z bolgarske meje v Belgrad.
Oglasil se je pri glavnem portirju v pre-
sedstvu vlade in pustil pri njem dve bombi
francoskega sistema, ki so, kakor znano,
najboljše. Za to je izvedela policija, ki je
takoj napravila hišno preiskavo in našla

Minister dr. Kojić je bil zelo vznejevoljen.
Moral bo pač v plenumu gledati na to, da
dobi večino za svoj predlog. Minister je s
tem glasovanjem dobil prvi odgovor na ne-
sramno izjavo glede zahteve, da se Sloven-
ci in Hrvatje pritegnejo kot delegati k po-
gajanjem z Avstrijo. Čakajo ga pa še lepa
presenečenja v plenumu finančnega odbo-
ra, kjer se bo temeljito kritizirala njegova
politika.

Pri členu 229. je zahteval poslanec
Pušenjak, da se ozira tudi na zadruž-
ne organizacije, ki so vršile prehrano pa-
sivnih pokrajin in da se podaljša plačilo
do 1. januarja 1925. Finančni minister je
izjavil, da nima nič proti temu predlogu,
da pa so vsi ti krediti angažirani za pod-
pore za poškodovane po toči.

Pri členu 234. je posl. Pušenjak
predlagal, da se ukine davek na prirastek
od vrednosti tudi za Stajersko. Minister je
ta predlog osvojil. Glede člena 238. je po-
slanec Pušenjak opozarjal na to, da se
od zadrug v Sloveniji zahteva plačilo dav-
ka za poslovni promet kljub ugodnostim v
smislu srbskega zakona o zadrugah. Pred-
lagal je dodatek v smislu resolucije za-
družnega kongresa v Celju. Finančni mi-
nister je nato izjavil, da je ta dodatek ne-
potrben, ker so zadruge proste vseh dav-
kov. Proti predpisu davka na poslovni
promet se naj zadruge pritožijo in naj se
njemu navedejo konkretni slučaj, naka-
r bo on zadevo uredil.

Jutri bo razpravljala sekcija o zadnji
točki dnevnega reda: o proračunu minist-
stva za agrarno reformo. Debata bo naj-
brže zelo burna. Minister za agrarno re-
formo je končno »ozdravel«. Edino pri
kritiki o delovanju tega ministra bodo
vladne in opozicijske stranke edine in
slozne.

obe bombi skriti v stanovanju glavnega
vratarja. Bombi sta bili skriti v sobi, ki
se nahaja pod dvorano, v kateri zboruje
ministrski svet. Vratar in sluga Milan sta
bila takoj aretirana. Vratar je pri zasliša-
nju izjavil, da je sluga Milan prišel k nje-
mu in ga prosil, naj mu spravi obe bombi
za en dan, češ da gre v svoje posestvo v
bližini Belgrada. On da mu je to uslugo
storil, ker je vedel, da je Milan komitaš
in da ima kot tak pravico nositi bombe.
Ker se vratarju sicer ni moglo dokazati,
da bi imel kake slabe namene, je bil danes
popoldne izpuščen iz zapor. Vendar se
zdi, da policija ni verjela njegovi izpovedi,
ker je bil takoj odpuščen iz službe in mo-
ra jutri zapustiti Belgrad. Kakor se go-
vori, je policija že davno sumila, da je v
resnici pripravljen na ministrskega pre-
sednika Pašića atentat. Tako izgleda ta
nameravani atentat. Pašić pa danes še
vedno ni zapustil svojega stanovanja in
se tudi ni vršila napovedana seja minist-
skega sveta.

Jugoslovanski parlamentarci na Poljskem.

Vilna, 16. nov. (Izv.) Jugoslovanski
parlamentarci so danes prišli v Vilno, kjer
so bili prisrčno sprejeti. Sprejema se je
udeležil tudi vojni guverner. Odšli so na
univerzo, kjer so jih pozdravili rektor in
profesorji. V akademiji znanosti je bilo
kratko predavanje, nakar se je vršil sve-
čan banket, na katerem je govorilo tudi več
jugoslovanskih parlamentarcev.

Vprašanje izročitve Žombolje.

Belgrad, 16. nov. (Izv.) V zunanjem
ministrstvu so se danes vršile dolge kon-
ference z romunskim poslanikom Emandi-
jem in romunskim generalom Troianescu o
odstopitvi Žombolje. O tej stvari je sicer
dogotovljen zapisnik, do podpisa pa še ni
prišlo, ker so Romuni zahtevali, da se eva-
kuacija Žombolje izvrši takoj, nakar pa zu-
nanji minister dr. Ninčić ni pristal. Dr.
Ninčić bo o tej zadevi poročal na prvi pri-
hodnji seji narodne skupščine.

Hrvatske in slovenske uradniške organizacije za intervencijo Jugoslov. kluba.

Belgrad, 16. nov. (Izv.) Danes so obiskali Jugoslovanski klub zastopniki vseh uradniških kategorij iz Zagreba, ki so obenem zastopali tudi vse slovenske uradniške organizacije. Izročili so poslancem ostre spomence proti vladni odredbi o razvrstitvi uradnikov v kategorije. Poslanci Jugoslovanskega kluba so jim zagotovili največjo podporo.

Poincare odgovori Angliji.

Pariz, 16. nov. (Izv.) Z ozirom na govor angleških državnikov v volivni borbi je Poincaré sklenil odgovoriti z javnim velikim govorom. Povdarjal bo, da se Francija zvesto drži mirovne pogodbe. Izjavil bo tudi, da ne pristane na znižanje nemške vojne odškodnine, ako zavezniki ne znižajo dolga Francije.

ZAKLJUČNI PRESTOLNI GOVOR V ANGLEŠKEM PARLAMENTU.

London, 16. nov. (Izv.) Zbornica je bila danes zaključena s prestolnim govorom, v katerem stoji tudi ta značilen stavek: »Vlada opazuje z veliko pozornostjo, da se današnji gospodarski položaj v Evropi ne izpreminja, v kolikor je odvisen od vprašanja reparacij. Položaj v Nemčiji presoja vlada z napeto pozornostjo.«

KDAJ SE SNIDE NOVI ANGLEŠKI PARLAMENT.

London, 16. nov. (Izv.) Parlament je bil danes odgojen. Novi parlament se snide 20. decembra.

POSEBNO STALIŠČE ANGLIJE V VPRAŠANJU NEMŠKEGA EKSCESARJA.

Pariz, 16. nov. (Izv.) Na današnji seji veleposlaniške konference je angleški zastopnik izjavil, da angleška vlada ne namerava nastopiti proti povratku bivšega nemškega cesarja in prestolonaslednika v Nemčijo.

ANGLIJA PROTI FRANCOŠKI POLITIKI

London, 16. nov. (Izv.) Na zadnji seji zbornice je Baldwin govoril o brezposelnosti v Angliji in rekel med drugim: »Ne da se dvomiti, da je eden glavnih vzrokov brezposelnosti v Angliji zasedba Poruhra in žalostna gospodarska stanje v Nemčiji.«

MARŠAL FOCH ZA RAZOROŽITEV NEMCIJE.

Pariz, 16. nov. (Izv.) Maršal Foch je danes predložil ministrskemu svetu spomenico o oborožitvi Nemčije. Spomenica zahteva, naj zavezniki nemško vlado opozore na resne posledice kršenja mirovne pogodbe.

PROTI KOMUNISTOM V BERLINU.

Berlin, 16. nov. (Izv.) Policija je zaplenila ogromno množico komunističnih letakov. Uredništvo »Rote Fahne« je policija zaprla. Pri preiskavi v komunistični strokovni centrali se je zaplenila ogromna korespondenca z inozemstvom. Policija je tudi odkrila veliko skladišče orožja. Komunistične kurirje je policija aretirala.

PLENITVE V NEMČIJI.

Düsseldorf, 16. nov. (Izv.) Množica je začela pleniti trgovine. Plenitve trajajo v vsem obsegu dalje.

KONEC ŠTRAJKA V BERLINU.

Berlin, 16. nov. (Izv.) Tiskarski štrajk v Berlinu je končan. Tiskanje bankovcev

so ustavili, ker bodo že prihodnji teden začeli zamenjati papirnate marke za novi denar.

POGAJANJA MED STINNESOM IN ZAVEZNIKI.

Pariz, 16. nov. (Izv.) Agence Havas poroča iz Bruslja, da pogajanja med Stinnesom in med zavezniki še niso prekinjena.

† PRELAT GIESSWEIN.

Budimpešta, 16. nov. (Izv.) Prelat Giesswein je včeraj umrl. V političnih krogih je bil znan kot prvobornik za mirovne ideje.

MORILCI VOROVKEGA OPROŠČENI.

Loussanne, 16. nov. (Izv.) Porotniki so vprašanje o krivdi Conradia in Polonija, ki sta bila umorila sovjetskega poslanika Vorovskega, potrdili s 5 glasovi, zanikali pa s 4. Vsled tega sta bila oproščena.

Novo volitve na Angleškem.

Od leta 1889 naprej je na Angleškem po zakonu določeno, da se morajo vršiti volitve v parlament na tri leta. V članku od 21. okt. smo orisali posamezne politične stranke na Angleškem in njih voditelje; videli smo tri stranke: konservativno, liberalno in dveh skupinah in pa delavsko. Prve voditelj je Baldwin, liberalni skupini vodita Asquith in Lloyd George, delavsko pa Macdonald, o kojega svetovnih nazorih smo govorili tudi v članku od 1. nov. Ker je za ves svet veljanske važnosti, kako izpadejo volitve na Angleškem, si moramo volivni boj ogledati tudi mi. Saj je konservativna stranka za carino in mir, liberalna pa za prosto trgovino in ne zametuje vojske. Volitve bodo 6. decembra. Omeniti moramo tudi, da sta se obe liberalni skupini zopet našli in da tvorita sedaj enotno fronto.

Volivne trobente že glasno pojo. Vendar pa konservativni in liberalni voditelji, zvesti starim tradicijam, nikdar ne preokrajajo meje dostojnosti. Vodilni list konservativne stranke, Morning Post — jutranja pošta —, hvali seveda Baldwin kot poštenega bojovnika, ki gre v boj s trdnim prepričanjem, da je za Anglijo prava politika le v zaščitni carini. Delavska stranka, duševno zelo gibljiva in agitatorično izredno delavna, pa svari pred zaščitno carino in pravi, da to ni nič drugega kakor začetek vlade kartelov, trustov, sindikatov in kar je še podobnih takih imen. Vprašanje proste trgovine in zaščitne carine, koji vprašanje se vlečeta skozi angleško politiko že celo stoletje, pa delavcev sploh ne zanima dosti. »Angleški delavec je bil večkrat slab plačan v času proste trgovine, ameriški pa pod zaščitno carino.« Delavci zahtevajo socializacijo glavnih panog industrije, skupno vodstvo v produkciji in s tem izločenje kriz, ki so združene s privatnim gospodarstvom.

Kakor smo v članku od 21. okt. že omenili, konservativna stranka tem zahtevam ni nenaklonjena. Konservativ. angleški gospodarski politik, kakor je na primer Baldwin, se ne drži trdovratno dobesedne razlage programa svoje stranke, temveč rad v marsičem popusti in sicer ne tako nekako od zgoraj dol, kakor to vidimo na kontinentu. In že se oglašajo konservativni gospodarski politiki svetovnega imena, Hewins, Blach Thomas in brata Geddes, ter sicer zagovarjajo v predavanjih in časopisih zaščitno carino, a tako, da mora biti to zagovarjanje prav tudi delavcem. Pravijo, da je prehod k zaščitni carini gospodarsko-

politično dejanje, ki se ne bo izražalo samo v carinskih tarifah, temveč bo imelo po ameriškem vzoru posledico strogo nadzorstvo nad karteli in trusti, bo zagotovilo državi izdatno soudeležbo na vodstvu prometnega aparata in preskrbe s kurivom — elektrike in premogarstva —, kakor je bilo to tudi na Nemškem. Prav tako se je v svojih zadnjih govorih izrekel tudi Baldwin proti individualističnemu značaju angleškega zasebnega gospodarstva. Utemeljuje vpeljavo zaščitne carine z zatrjevanjem, da more le ona preprečiti vsak dan večjo brezposelnost. »Moramo zapreti naše trge nemški industriji, ki se bo po ozdravitvi nemških razmer neogibno pojavila; moramo jih zapreti tekstilni industriji Francije in Belgije, ki delata z denarjem, za 30 odstotkov manj vrednim kakor je bil prej.« Na ta način sta Belgija in Francija izrinili Angleže same z angleških trgov in sta tako v ogromni izmeri pomnožili število brezposelnih delavcev. Oni, ki znajo brati med vrsticami, vedo, kaj pomenijo taki govori angleškega politika-trgovca; brez strasti so, zato tembolj imponirajo. Pravijo pa suhoparno tole: »Če ne upoštevate naših gospodarskih interesov, bomo zaprli izdelkom dohod do tretjine človeštva in do četrte obljudene zemlje!« Vojna napoved brez primerel! Ker govori v korist delavcev, je to izvrstna taktična poteza.

Politične vesti.

† **Ministerijalna dekoncentracija.** V Belgradu so izdelali nov načrt za rešitev ustavne krize, ki naj bi zadovoljil hrvatsko in slovensko opozicijo in zagotovilne vidovdanske ustave. Hrvatska in Slovenija naj bi se razdelili na »oblasti« — Hrvatska na štiri, Slovenija na dve, a veliki župani naj bi ne bili direktno podrejeni ministrom, ampak posebnim »ministrskim delegacijam« v Zagrebu in v Ljubljani, ki bi bile nekaj posredovalen urad med velikimi župani in med centralno vlado. Slovenija bi dobila enega takega »delegata«, Hrvatska pa več. — Pakor mora uvideti vsak pameten človek, nameravane delegacije niso nič drugega kakor nova korita. Privatnega gospodarja, ki bi nad svojega hlapca postavil kot »posredovalca« med seboj in med hlapcem še enega »ober-hlapca« in med tega in sebe še enega »ober-ober-hlapca«, bi dejali zaradi zapravljenosti pod zaslužen kuratelo. Če se pa vlada domisli na tako traparijo, se pa to imenuje »državniška modrost«.

† **Veselje.** Ko je neki bivši višji državni uradnik, sedaj »dnevničar« pri Južni železnici, sinoči bral v »Narodu« poglavje o nameravanih »nadžupanih«, si je zadovoljno mel roke in dejal: »Jetzt fahr' mir wieder Eisenbahn!«

† **Bo menda vseeno.** »Narod« poroča, da so tekom debate o Južni železnici ugotovili, »da se ne vé, ali je treba deset milijonov plačevati v zlatih frankih ali v zlatih dinarjih.« — Na starih dinarskih novčanicah stoji na eni strani srbsko besedilo »Sto dinara«, na drugi pa francosko: »Cent francs«. To je bilo takrat, ko je računal svet še v zlatu in ne v papirju.

† **Pašičeva civilna lista.** Državni proračun določa za ministrskega predsednika Nikolo Pašiča tajni dispoziციjski fond v znesku 2 in pol milijona zlatih dinarjev ali 180 milijonov kron. Od te vsote ni treba Pašiču dajati nobenega obračuna. S temi milijoni lahko razpolaga, kakor se mu poljubi. Nič mu ni ne more, če bi ta denar porabil čisto za sebe. 180 milijonov kron je prav čedna vsota in bi se ž njo lahko preživelo okoli 2500 državnih uradnikov

z družinami vred. Ampak kaj uradniki, samo da ima otac pare.

† **Pašič in reško vprašanje.** »Il Resto del Carlino« objavlja dopis svojega belgrajskega dopisnika, v katerem pravi, da se Pašič drži zelo rezervirano z ozirom na rešitev reškega vprašanja. On in pa Ninčić bi rada presekala reški voz, pa se ne upata. Pašič da se boji, da bi prišel v trenutku, ko bi skupščina imela odobriti sporazum z Italijani, Radić v Belgrad in bi vrgel vlado. Nadalje naglašja dopisnik, da so Srbi v reškem vprašanju mnogo bolj popustljivi kakor Hrvatje in Slovenci, za kar citira neke članke iz belgrajskega »Balkana« kot dokaz.

† **Za zvezco z Rusijo.** Belgrajsko »Vreme« objavlja značilen uvodnik, v katerem zahteva, naj naša država vendar že enkrat preneha sanjariti o starih simpatijah za caristično Rusijo in naj pozove v Belgrad vsaj trgovskega zastopnika sovjetske Rusije, kakor jih imajo že vse države, namesto da sama plačuje »carističnega« zastopnika, ki nikogar ne predstavlja in nič ne pomeni.

† **Fantazija o špijunih.** Kedar so belgrajski vlastodržci v zadregi, jim morajo priti na pomoč »špijuni«, da jih rešujejo iz zadrege. Da je temu res tako, dokazujejo neprestane »špijunske« afere v Vojvodini. V Vojvodini vlada skoro macedonski režim in ni čudno, če se Vojvodinci temu režimu upirajo. Da bi pa opravičili politiko »močne roke«, si radikalni razne »špijunske« afere čisto navadno izmišljajo. Tako so vladni organi nedavno razširili vest, da so prišli v Vel. Bečkereku na sled velikih »špijunskih« afer in da je bil vodja »špijunov« neki trgovec Eger. Natančnejša poizvedovanja pa so dokazala, da »trgovca« Egerja v Vel. Bečkereku sploh ni.

† **Minister za trgovino v Zagrebu.** V poučenih krogih zatrjujejo, da obišče minister za trgovino dr. Kojić v kratkem Zagreb v svrhu posvetovanj s hrvatskimi gospodarskimi krogi. Njegov nameravani obisk pozdravlja osješka »Dra« z uvodnikom, ki končuje tako-le: Hrvatsko je treba podjarmiti tudi v gospodarskem oziru. Koncesije za otvoritev novih trgovskih in industrijskih podjetij dobe Hrvatje po dolgotrajnih ugotovitvah in preiskavah in seveda le proti plačilu običajnega bakšiša. Narodna banka je vse kredite za Hrvatsko omejila hrvatske uradnike Narodne banke odpušča, ker niso »pouzdanik«, vso naš ocarinsko in tarifno politiko določa belgrajska čaršija, hrvatsko mlinarstvo je težko oškodovano vsled izvozne carine na moko, agrarna reforma je produkcijo žita v Slavoniji tako rekoč uničila in ceste na Hrvatskem razpajajo. Mogoče bo minister za trgovino le uvidel, da pomeni gospodarska propast Hrvatske uničenje nalizdatnejšega vira dohodka za finančnega ministra. Celu Culukaf svojo žrtev najprej spitajo, predno jo zakoljejo. — Vse popolnoma tako kakor v Sloveniji.

Dnevne novice.

— **Samostojna komedija v »Kmetijskih družbi«** se nadaljuje. V četrtek jutraj je hotel prvi podpredsednik »Kmetijske družbe«, ki je, kakor smo ugotovili, edini upravičen, voditi posle, zopet kakor običajno poslovati. S krikom in vikom je hotela to preprečiti tolpa Samostojnežev, med katerimi so se posebno odlikovali odlični vodja veterinarskega odelka Pavlin in gg. Rohrman in Jamnik, ki imata prav poseben interes, da čim prej zasedeta njima odločeni dobro plačani mesti. Prvi podpredsednik se z gospodo ni hotel prerekati in pretepati in se je raje umaknil.

Iz dežele solnca in cvetic.

Na jugu severoameriških Zedinjenih držav štrli tja proti otoku Kuba polotok Florida. Še pred šestdesetimi leti je vedel Amerikanec o Floridi poprečno toliko, kolikor vemo mi. Bral je o njej, da leži že skoraj v vročem pasu, da je ravna, polna nepristopnih gozdov, velikih jezer in nepreglednega močvirja. Samo Indijanci so prebivali tam, nizka je bila njih kulturna stopnja, družbo so jim pa delale najčudovitejše tropične živali.

Šele neki Flagler je Florido takorekoč na novo odkril. Na prav ameriški velelepotezen način je začel pred približno 50 leti graditi železnice, Florida je postala dostopna in zaželjena. Brezprimerno krasno podnebje privabi vsako leto v zimskih mesecih tisoče in tisoče Amerikancev tja. Okoli in okoli jo obliva morje, nebo je vedno jasno in modro, podnebje pa tako milo, da nosijo v decembru in januarju najlažjo poletno obleko; par sto kilometrov proč pa najhujša zima! Flagler je zgradil najprvo železnico ob vzhodni obali Floride; in kar je bilo odkritje zlata za Kalifornijo, to je bila ta železnica za Florido. Nastala je družba, ki je zgradila ob železnici zatočišča za tujce in iz teh zatočišč, so vsled tujkega prometa nastala naenkrat lepa mesta, v tropični divjoti! Tok tujcev uporablja v prvi vrsti omenjeno železnico ob vzhodni obali, in tam so zrasla moderna kopališča Jacksonville, Atlantic

Beach, Palm Beach, Miami, Key West — ta že na jugu — itd. Ustavimo se v Palm Beach — izgovori: pam bič — obala palm. Bolj notri v West Palm Beach. Čez leto živi v teh dveh krajih okoli 5000 ljudi, po zimi pa naraste njih število za pet do šestkrat. Amerikanece dobrega srednjega stanu se pride razvedrit in zabavati v West Palm Beach, tam dobi dobre hotele in zasebne penzije. Prav bogati Amerikanece pa gre v Palm Beach; tam je eden največjih in najodličnejših hotelov vsega sveta, Royal Poinciana. O razkošnosti v tem hotelu za časa seziže v januarju in februarju mi Slovenci ne moremo imeti pojma. Nekaka družabna zahteva za prvovrstnega Američana je ta, da preživi vsako leto vsaj par dni v Palm Beach. Cene so seveda bajne.

Seveda, če greš v West Palm Beach, plačaš dosti manj, uživaš pa isto prekrasno podnebje. Živila so pa tukaj prav tako poceni kakor sicer v Ameriki, nekatera domača pa še bolj; tako banane, oranže, ananas, grozdje itd. Vse leto lahko nosiš navadno obleko, suknje ti ni treba. Dežnika pa tudi ne, dežuje le redkokdaj. Včasih se utrga oblak in lije kar v potokih, čez par minut pa sije nebo zopet v najlepši modrini. Umažeš se nikoli, blata in prahu ni, povsod samo morski pesek. Ceste so pa itak vse asfaltirane ali cementirane.

Nedaleč od West Palm Beach so napravili posebne parke za tiste posetnike, ki se pripeljejo v svojih avtomobilih in imajo na njih in v njih takorekoč svojo

hišo. To so najsrečnejši ljudje na svetu. Pa ta sreča še draga ni, saj vemo, da ima v Zedinjenih državah vsak osmi ali deveti človek že svoj avto. Vožnja v avtu ni draga, s seboj pa vzamemo vse, kar potrebujemo: šotor, zložišne postelje, kuhinjsko posodo itd. Električni in plinov stik pa dobijo v parkih. Trgovci, bivajoč tudi v šotoru, jim prodaja vse potrebno.

Komur je podnebje kot tako še premalo, se lahko zabava, kolikor se hoče. Lov in ribolov sta v Ameriki popolnoma prosta. Lov zadovolji tudi najbolj razvajenega lovca; takoj ob parkih se prične namreč tropski pragozd, v vsej svoji divjoti. In če si korajžen, prodreš vanj in streljaš jelene, divje mačke, medvede, purane, v močvirjih in jezerih divje race, gosi, pa tudi aligatorje in podobno robo. Seveda pa moraš biti previden, kajti tam notri so tudi kače klopotače, škorpioni in druge take plazee in grizoče živali. Ribičevo delo je dosti lažje, gre na konec pomola v Palm Beach ali pa se pelje v čolnu ven na morje, in bogat plen mu je zagotovljen. Kdor pa vsega tega ne mara, se pripelje v avtu na obalo kopat se in sicer kar v kopalni obleki. Peš na Floridi ne hodi nihče. Kdor se ne pelje v avtu ali na kolesu, se da peljati od črnca v pletenem stolu.

Florida, dežela cvetic! Prav za prav bi morali o teh najprvo govoriti, in j imc Florida ni nič drugega kakor kraj cvetic. Pestrost in polnost najsijajnejših tropskih

cvetlic je nepopisljiva. Zanimiv je gro Poinciana, vse leto ima temnordeče cvetne velike kot dlan; neka plezalka se spenja po drevesih in ob stenah, po zimi cvetne cvetovi so rdeči plameni. Kokosova palma, japonska smreka, ameriška pinija, gumijevno drevo, vse vprek, človeku vzamemo kar sapo. To ravno je znak tropov, da za krije rastlinstvo vse in da opaziš selo šele tedaj, ko si že v njem. Prav tako tuja ipisana je barva ptic. Tako vidiš tam ptico, ki je po vsem telesu rdeča kot ogenj, druga zopet je vsa modra, po cvetlicah se zibljejo kolibriji, v velikosti oreha in črnjli. Ob jezerih pa se sprehajajo modri pelikani in modrujejo o motenju miru.

Za zabavo je dobro preskrbljeno, ni komur ni treba prodajati dolgčas. V West Palm Beach koncertira vsak dan godba, ki ima značilno ime Million Dollar Band — milijonskodolarska godba. — Med vojske je igrala po francoskih bolnicah ranjenim vojakom in tako so ji bili reveži hvaležni, da so rekli, da je ne bi dali proč niti za milijon dolarjev. Igra pa vse igre, angleške, ameriške, italijanske, nemške itd. Aligator ali ameriški krokodil je znak Floride, na tisoče jih umetno gojijo. Za one letnike, ki ne gredo naprej noter v deželo, pitajo takoj zraven godbenega paviljona velikanskega aligatorja. Vsa ga fotografira in vsakemu namežikuje, je zelo dobro hoten, saj se mu dobro godi. Aligatorje dgotove velikosti tahko tudi na pošti pošiljamo.

Kot mrzel curek pa je oblila te gospode še isto dopolne ugotovitev od kompetentne vladne strani, da so vsi čini gg. Pipana, Rohmana in Jamnika neveljavni in da bo treba trobiti na umik. To opažamo že v gostobesednih informacijah, poslanih listom strank, ki so sicer s SKS v boju za materialne interese. Mi čakamo mirno, kako se afera razvije, ker vemo, da so gospodje vprizorili komedijo, ki ji bodo težko našli konec.

— Somišljenikom na deželi. Te dni je bil razposlan koledar Kmetijske zveze. Kdor ga ni dobil, naj se obrne na tajništvo, Jugoslovanska tiskarna, Kopitarjeva ulica in pove, koliko izvodov želi. Vsi pa naj začno s takojšno agitacijo in prodajo. Cena 10 dinarjev. Nobenega zavednega kmeta ne sme biti brez tega koledarja! — Če bi kdo iz kakšnega razloga ne mogel izvršiti dela razprodaje, naj takoj vrne preostale, da moremo postreči drugim. — V Ljubljani se dobiva v tajništvu in tudi v Jugoslovanski knjigarni.

— Občni zbor Okrajne kmečke zveze v Kamniku se vrši v nedeljo takoj po zborovanju županov.

— »Vojni Invalid« piše v posebni izdaji o redukciji, ki jo je izvršil dr. Goršič v oddelku za socialno politiko, med drugimi tudi sledeče: »V času, ko bi trebalo vojne trtve obvarovati bede in zime, se reducira socialna politika in iz njenega oddelka se meče na cesto invalide, z družinami, 90 do 100 odstotne in to proti obljubi ministra, ki jo je dal invalidom v Ljubljani, proti določilom zakona, ki izrecno govori, da imajo invalidi prednost. Dr. Goršič je obdržal neinvalida, reducirar pa invalide. Dr. Goršič, nesocialen šef socialne politike je s tem odstranil vse tiste iz oddelka za socialno politiko, ki so imeli korajžjo, da so kontrolirali njegovo delo, ki so imeli smelost in poštenost ter čast v prsih, da so izvrševali proti njegovim intencijam socialno delo... Najboljši upravnik« pa ni reducirar. Njega, oziroma on sam se je obdržal še nadalje. Kako ga vsi ljubijo, je dokaz, da ima pri sodišču kar šest tožb, da ga je sodišče tako »lepo« kvalificiralo kot sodnika in še sedaj dosledno in enoglasno odklanjajo njegovo ravnate. Neverjetno, da je tak človek še mogoč v državni službi. Neverjetno, da se to godi ravno v Jugoslaviji. Ali res ni merodajnih ljudi, mož-začaje, ki bi naredili konec takemu početju?»

— Gniloba v našem bankarstvu. Novoradski »D. Volksblatt« osvetljuje v uvodniku dne 15. t. m. razmere v našem bankarstvu in piše med drugim: »Bančni polomi, ki so se zgodili v zadnjem času in polomi, ki še slede, kažejo, da so oblasti svoje dolžnosti čisto zanemarile. Iz strankarskih razlogov so se zlasti v času demokratsko-radikalnega koalicijskega gospodstva podeljevale bančne koncesije osebnostim, ki jim je manjkala moralna sposobnost, da bi tuje denarje uporabljale na koristen način. — Oblasti naj vsaj zadnje bančne polome uporabijo kot povod, da temeljem svoje nadzorstvene pravice izvrše pregled stanja vsaj v tistih bankah, ki se pečajo z industrijskimi podjetji, da se javnost pomiri in ne pride do navalov vloženih na banke, kar bi silno oškodovalo narodno gospodarstvo. Pri tem naj bi se obrnila pozornost tudi na tiste banke, ki obetajo za vloge izredno visoke obresti; kajti če posamezne belgrajske banke obljubljajo do 50 odstotkov obresti, mora biti vsakemu otroku jasno, da tak zavod ne more na naraven način spraviti skupaj sredstev, ki so potrebna za

Vrhu tega seveda vse polno kinov, izložb, cerkva itd. Od West Palm Beach pridemo čez več mostov v Plam Beach, v bivališče prav velikih. Tam pred imenovanim hotelom Poinciana je zasidranih kakih trideset jaht najbogatejših milijarderjev. Ti pa ne stanujejo na jahtah, temveč v hotelu. Zjutraj se ti nadzemljani kopljejo in opravljajo svoje kupčije. V hotelu imajo posebno borzno dvorano, telefon in brzojav na dolgo razdaljo jih veže z Novim Yorkom in Chicagom prav tako kakor s Sv. Franciškom in Seattlejem. Tako udobno so si znali urediti bivanje v tem zemskem kraju, da pripelje vlak spalne vozove tik pred hotel Poinciana in pa pred Breakerjev hotel. Tam šele izstopijo in se peljejo z liftom takoj naprej v naročene dvorane in sobe. Ko odpotujejo, jim ni treba vstajati sredi noči, temveč gredo že kar zvečer spat v spalne vozove, čakajoče pred hotelom. In tako tiho in brez hrupa odpelje vlak, da ga ne bi slišal niti Indijanec. To pové vse. Ob petih popoldne se zbere ves odlični svet v vrto pred hotelom Poinciana na čaňanko. Takozvani Washington bal 22. februarja je zadnji dan za najbogatejše, drugi odpotujejo šele aprila. Potem je pa prevroče, saj leži Florida v isti širini kakor Sahara.

Ljudje na Floridi postanejo silno stari; ni čuda, prehladiti se ne moreš, nahoda ne poznajo, kašljajo nič, revmatizma ni, pljučnica je skoraj neznana. Valutnih skrbí tudi ni, uradniškega vprašanja ni, samo dolarjev je dosti. Zato je Florida res nekaka obljubljena dežela.

izstresanje tako visokih obresti.« — Tako tudi bančna gniloba, kakor vse drugo zlo v naši državi izvira iz dobe, ko so si delili oblast z radikalni demokrati. Zato je pač čisto odveč »Jutrovo« prizadevanje, da bi koga prepričalo, koliko boljše bi bilo v naši državi, ako bi zopet tudi demokrati sedeli na krmilu.

— Na tehniški srednji šoli v Ljubljani prekaša obisk v letošnjem šolskem letu vsa prejšnja šolska leta, vsled česar je zavod popolnoma napolnjen in se je moralo mnogo učencev vsled pomanjkanja prostorov pri naknadnih vpisih odkloniti. Vsepeh vpisovanja je na posameznih oddelkih sledeč: 1. Višja stavbna šola rednih 131 (1 izredni), 2. višja strojna šola 114, 3. Stavbna rokodelska šola 108 (2), 4. Strojna delovodska šola 41, 5. Elektrotehn. delovodska šola 16, 6. Mizarska mojstrska šola 19 (1), 7. Kiparska šola 2 (14), 8. Zenska obrtna šola 121 (63), 9. Javna risarska šola 38, 10. Elektrotehnični tečaj 32. Skupaj rednih 622 in 81 izrednih učencev.

— Kdaj se mora poštnina plačati za službene pakete. Poština se mora plačati za take pošne pakete, v katerih so spisi, listine, računi itd., torej reči, ki se pošiljajo sicer s pisemsko pošto, samo tedaj, če se taki paketi zastran svojega obsega ali teže pošiljajo s paketno pošto ter je na njih naznačena vrednost. Če so pa v takih paketih reči, ki spadajo že po svojem bistvu k paketni pošti, ali če so v njih monopolski predmeti, sme biti tudi na službenih paketih označena vrednost, a so vendar prosti poštnine.

— Prebivalstvo Jugoslavije. Po zadnjih podatkih šteje Jugoslavija 11.724.915 prebivalcev. Po narodnosti je 9.660.499 Srbov, Hrvatov in Slovencev, 202.207 drugih Slovanov, 512.207 Nemcev, 483.871 Arnavtov, 183.073 Rumunov in 210.214 drugih narodnosti. Po veri je 5.529.261 pravoslavni, 4.473.877 katoličani, 216.769 protestantov, 1.379.687 mohamedancev, 64 tisoč 223 judov in 61.223 drugih ver. Mest z nad 100.000 prebivalcev je v Jugoslaviji troje: Beograd, Subotica, Zagreb, mest z nad 50.000 prebivalcev dvoje: Ljubljana in Sarajevo, mest z nad 10.000 prebivalcev je v Jugoslaviji 46.

— Škandal v Bački. Kakor poroča »D. Volksblatt«, sta vprizorila hodžaški višji kotarski predstojnik Vasa Krstić in kotarski predstojnik Milorad Kosić na cerkvenem žegnanju v Karavukovu sramotne izgrede. Čez dan sta bila gosta občinskega načelnika Adama Knebla, zvečer sta pa prišla v gostilno, kjer so se domači ljudje prijateljsko bavali, in izzvala prepir in pretep. Potem sta pozvala policijo in orožnike in pod njihovim varstvom strahovito pretepala ljudi. Dala sta izprazniti in zapreti vse gostilne, nato pa vso noč z godbo pohajala po mestu, prepevala in rjovela. Na ta način sta menila Nemcem utepste respekt pred srbsko oblastjo.

— Ljubiteljem knjig. Knjige, oziroma revije, o katerih smo poročali, da jih je lahko zastoj dobiti, in glede katerih dobivamo veliko pismenih vprašanj, oziroma prošenj tako od zasebnikov, kakor od društev, niso več na razpolago, ker so se oglasili reflektanti zanje že prvi dan in jih je dobil tisti, ki se je oglašil prvi — že dve uri potem, ko je list izšel.

— Boj proti tobaku. Začetkom tek. meseca se je vršil na graški univerzi, v dvorani za medicinsko kemijo, občni zbor Zveze nasprotnikov tobaka v Avstriji. Zborovanja se je udeležilo mnogo vseučiliških profesorjev in zdravnikov, poleg tega pa zastopniki vseh drugih stanov. Govorniki so opozarjali na veliko škodo na zdravju prebivalstva, ki jo povzroča kajenje, posebno med mladino. Zahtevali so zakon, ki naj prepove zastrupljanje zraka z nikotinom in vseh javnih prostorih, uradih itd. Daje so naglašali, da se v revni Avstriji zakadi po 6 milijard kron dnevno; s tem denarjem bi se dala zgraditi najlepša stanovanja in zaposliti vse brezposelne. Zveza je pred kratkim izdala letak proti tobaku, ki ga je podpisalo 30 graških zdravnikov. Sklenili so boj proti tobaku z vsemi sredstvi na daljevali.

— Centrala združenja tobačnih trafikantov za Slovenijo sklicuje izredni občni zbor v Ljubljani dne 25. t. m. ob 2. popoldne v prostorih gostilne pri Mraku na Rimski cesti. Vabijo se vsi člani in članice v lastnem interesu, da se sklicanega izrednega občnega zbora zanesljivo udeležijo, ker gre za preprečitev glede odvzema 1 odstotka od drobne prodaje tobaka. — Odbor.

— Prodaja književnih redkostí. V ponedeljek, dne 19. t. m. otvoril Matična knjigarna drugo skupno književnih redkostí. V njej bodo posamezni starejši slovenski tisk. Knjige, ki so že davno izginile iz književnega trga bodo v tej skupini zastopane. Na razpolago bo zopet Jurčič I. izdaja, Jenko, Stritar, Tavčar, Kersnik, Terdina, Cankar in Zupančič. Dobila se bo celotna Knezova kakor tudi Zabavna knjižnica Matice Slovenske. Nadalje skoro vse slovenske večernice, nekateri letniki Čvetja iz domačih in tujih logov. Kot največjo redkost navajamo »Mitteilungen des historischen Vereines« kompletno. Obenem naznanjamo, da so na razpolago še vedno celotni Ljubljanski in Dunajski zvon, Dom in Svet, Slovan in nekateri letniki Slovenskega glasnika, Kresna in Zora. Vabimo cenjevo občinstvo, da si tudi to zbirko ogleda v Matični knjigarni v Ljubljani, Kongresni trg. Zunanji interesantom bomo, kakor pri prvi skupini, tudi sedaj pošiljali brezplačno tozadevne informacije. Zadnja prilika je, da izpopolnite svoje knjižnice.

— Osebné novice s pošte. Premečeni so: postarji V. razreda Ivan Rus iz Beograda v Ljubla-

no; Joško Monda iz Ljubljane v Maribor, poštarica Kristina Kosova iz Sevnice v Radovljico, poštarji, oziroma poštarice VI. razreda Angela Cizeltova iz Somborja in Ljubljana, Angela Fazziničeva iz Ljubljane v Slovenj Gradec, Ana Kupčeva iz Maribora v Rečico na Paki, Ciril Kokošar iz Ljubljane v Maribor, Marija Postlova iz Murske Sobotne v Dobrovnik, Adolf Kosi iz Ptuj v Sarajevo, Ivan Svetel iz Sente v Ljubljano, začasni poštar I. razr. Alojzij Zinkovič iz Maribora v Sarajevo, podčinovnik VI. razr. Anton Papež od ljubljanske glavne pošte k poštenu ravnateljstvu v Ljubljani. Odpovedala sta se pošni službi postarja VI. r. Fr. Turk in Silva Deklelova v Ljubljani. Trajujo je upokojen podčinovnik IV. razr. Matija Bončar v Ljubljani. Umrl je podčinovnik V. razreda Matevž Škof v Mariboru.

— Zveza šoferjev Slovenije poziva svoje svoje člane, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se vrši v gostilni g. Kodela na Rimski cesti v Ljubljani v soboto, dne 17. t. m. ob 7. zvečer. — Odbor.

— Agilen član Jugoslovanske Matice je že mesece dolgo brez službe. Apelliramo zato na rodoljubno javnost, da se pri oddaji služb ozira nanj. Prosilec je večš slovenskega, nemškega in italijanskega jezika in govoru in pisanju, je bivši podpreglednik fin. straže, ter priporočljiv za vsako poduradniško mesto. Prosi tudi za službo sluga. Ponudbe je poslati na Jugoslovansko Matico v Ljubljani, Pred škofijo 21.

— Posnemajte! Strojne tovarne in livarne v Ljubljani so darovale Jugoslovanski Matici Din 2.000. Naj bi naša narodna podjetja posnemala strojne tovarne in livarne ter podpri Jugoslovansko Matico s primernim darom. Največ koristi od narodne misli imajo naša gospodarska podjetja. Naj store zato tudi svojo dolžnost do naroda.

— Nesreče pri delu. Pri trdki Počivavnik, Završnik in Saks v Mariboru je padel z lestve monter Franjo Cerar in si zlomil levo roko. Oddalil so ga v bolnico. — Kovaškemu vajencu Stefanu Horvatu je padel v levo oko kos železa in ga tako poškodoval, da so ga morali oddati v bolnico v Mursko Sobotno. — Pri stavbni trdki inž. Jenko v Celju je padel z odra delavec Ivan Čuden in si je zlomil levo roko. — Na nekem stavbišču v Zagorju je padel z odra delavec Jakob Kranjc. Dobil je težke poškodbe po obrazu in zlomil desno nogo in so ga prepeljali v bolnico v Celje. — Pri nakladanju lesa je padel na Vrhniki uslužbenec konservnih tovarov Anton Istenič, pri čemer si je zmečkal desno roko in si težko poškodoval levi prstni koš. — V premogokopu v Ključarevcih je padel delavcu Josipu Majenu na levo nogo velik kos gline in mu je nevarno zmečkal. — Pri krojni žagi v Soteski se je težko obrezal na desni roki žagar Josip Javornik in so ga morali oddati v bolnico v Kandiji. — V tovarni Titan v Kamniku sta se težko poškodovala na levih rokah delavec Jakob Spruk in delavka Marija Zarnikova. — Delavec Janez Rehak je padel na nekem stavbišču tako nesrečno, da si je zlomil desni gleženj in so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

— Razne tatvine in vlomi. V Zupetincih je bilo ukradeno viničarki Ter. Kocuvan več perila in obleke in pa 30 kg zaseke. Tat je odnesel svoj plen, ki se ceni na 14.000 K v Jerbasu. — Pos. Francetu Mundi v Krajševčaku pri Godenarcih je bilo ukradeno več obleke in čevljev, usnja in robcev, dalje 3 žepne ure z verižico in ura budilka, 10 kg pšenice, lonec zaseke in 1300 K denarja. — V Rogški Slatini je bilo vlomljeno v blagajno Al. Hvaleca in ukradenih 74.000 K. Tatvino je izvršil neki domačin, ki je pobegnil. — Mlinarici Katarini Ambrožič v Mekinjah so bili ukradeni trije gonilni jermeni, vredni 10.000 K. Pri železniški direkciji v Lincu je ukradel neki uslužbenec 216 milijonov kron in pobegnil. Kdor ga izsledí, dobi 5 milijonov avstrijskih kron. — Mesarskemu pomočniku Avg. Kosu v Šiški je ukradel prijazen tovariš uro, vredno 6000 K. — Rud. Herga, doma iz Linca, je ukradel svojemu reditelju Francu Hebarju v Pavlovcih pri Ormožu črn kovček, v katerega je naložil ukradeno obleko, čevlje, klobuk in vaje ter pobegnil v Avstrijo. — V Ptuj je bilo ukradeno izpred pisarne železniškega tovarnega skladišča kolo štev. 126.618, črna pleksana, vredno 6 tisoč kron. — V Zaborštu je bilo ukradenega užitiškarici Franci Kuharjevi več perila in odeja ter kos črnega kloba v vrednosti 1600 K. — Posestnikove mu sinu Jakobu Pilko v Plamenici so bili ukradeni čevlji, klobuk, srebrna žepna ura z verižico in oblekom, v vrednosti 4000 K. — V mlinu Franca Tršarja na Vrhniki je bil ukraden 3 m dolg in 8 cm širok gonilni jermen, vreden 3200 K. — V Litiji je bil ukraden kancelista Franc Plenkariju v pisarni okrajnega glavarstva gledališki daljnogled in službena bluz v skupni vrednosti 3000 K. — Iz odprte veže gostilne Franca Vesela v Moravčah je bil ukraden ljubljanskemu trgovcu Ivanu Lupše zavoj blaga, vreden 20.000 K. — Usnarju Leop. Zupančiču v Šmarju je bilo ukradenih 10 kosov podplatov in 3 izdelane telečje kože v vrednosti 8000 K.

— Peppermint-Lysolform, najboljša antiseptična voda za usta, se zopet dobi v vsaki lekarni in drogeriji. 7824

Štalarske novice.

Š Dubovniške vesti. Zupnijo Devica Marija v Puščavi je dobil Karol Hüttner, provizor istotam. G. Karol Hüttner je koroški begunec. Zupnijskim upraviteljem pri Sv. Trojici v Halozah je imenovan vojni kurat Franjo Jazbinšek. Zupnijo Pišce je dobil tamošnji provizor Franjo Toplak. Zupnik v Pamečah Anton Kulner je stopil v kartuzijanski red v Pleterjih in za provizorja je imenovan kaplan iz Starega trga Mesner. Frankolovo je dobil tamošnji provizor Venceslav Čeh, ki je bil dosedaj kaplan v Šoštanju. Kot duhovna pomočnika za sv. Trojico v Halozah sta imenovana bivši kutař Mlakar in Nadrah.

Š Regulacija Maribora med Dravo in Koroško cesto — Glavni trg. Mestni stavbeni urad je izdelal načrt za bodočo zazidavo mestnega dela med Dravo in Koroško cesto. Ta del mesta ima še popolnoma srednjeveški značaj s tipičnimi ozki ulicami in oboki nad cesto. Po novem načrtu bo dobilo levo obrežje Drave v mestu popolnoma drugačen značaj.

Š Redukcija delavcev v mariborski železniški kurilnici. Zadnje dni je bilo iz kurilnice v Mariboru odpuščenih več delavcev. Siromaki

so sedaj tik pred zimo odpuščeni brez vsakega vzroka. Ravnatelj g. Deroco se je baje izrazil, da bo odpustil vse one, »kjoji imajo švabska imena«, ker so baje to sami protidržavni elementi. Če bo g. Deroco svojo obljubo izpolnil, bo moral odpustiti tudi sebe, ker ima njegovo rodbinsko ime ravnotak protidržaven naglas, kakor nekaterih narodnih železničarjev, ki so kljub »švabskemu imenu« zavedni Slovenci.

Š Neumestno dovoljenje za nemško prireditve v Mariboru. Oblasti so dovolile mariborskim Nemcem za soboto prireditve — takozvano »Liedertafel« pri Götzu. Nacionalistični krogi so ogorčeni radi dovolitve te prireditve, osobito radi zatiranja slovenske prireditvene svobode na Koroškem. Akoravno je po mirni pogodbi zagotovljena narodnim manjšinam svoboda prireditve, vendar te svobode nikdo tako zahrbtno ne tepta kot avstrijske oblasti na Koroškem. Baš radi tega, ker se Slovenci na Koroškem glede javnih prireditve niti ganiti ne smejo, so tudi obmejni narodni krogi upravičeno ogorčeni radi nemške prireditve v Mariboru. »Stražac« je zavzela stališče proti tej prireditvi in opomnila oblasti, da jo naj prepovedo, sicer lahko pride do nepotrebnih pretepov, pobojev in škandalov. Kakor hitro bodo uživale slovenske manjšine na Koroškem prireditveno svobodo, se bodo tudi pri nas v Mariboru Nemci lahko kretali svobodno glede veselice in prireditve.

Š Javna tombola se vrši dne 25. novembra v Slov. Bistrici. Tombola ima 250 dobitkov v vrednosti do 100 tisoč kron. Glavni dobitki za tombolo so: polovnjak finega bistriškega vina, en prešič,

2ovci (2 dobitka), nova srebrna ura z verižico, miza z marmornato ploščo, dve vreči fine moke (2 dobitka), dva sežnja bukovih drv (2 dobitka), blago za fino moško in žensko obleko (2 dobitka), postelj, miza s 4 stoli, usnje iz cele kravje kože, nova bakrena škropilnica za vinograde, fini moški čevlji in lepo izdelan bakren kotel za 80 litrov. Karta stane 10 Din. Vsaka dvajseta karta dobi. Tudi zunanji kupci kart se lahko udeležijo tombole. Naj pošljejo denar za karte župnijskemu uradu. Odbor za tombolo bo kupil karte za nje, jih opremil z naslovom kupca in poseben ošek bo igral s temi kartami in v slučaju, da karta dobi, obvestil o tem kupca. Ker ima tombola nenavadno veliko število jako dragocenih dobitkov, naj nihče ne zamudi v svojo korist nakupiti nekaj kart. — Odbor za prireditve tombole.

Š Razpisuje se mesto šefa računskega oddelka (knjigovodja-bilancist) pri mestnem elektriškem podjetju v Mariboru. Tozadevno opremljene prošnje z navedbo plače je vložiti najkasneje do 26. novembra t. l. pri mestnem magistratu mariborskem.

Gosnodarstvo. O vinskem trgu.

Največja producenta vina sta Francija in Italija; večinoma pridelata Francija več, v zadnjem času 50 do 60 milijonov hektolitrov na leto, Italija pa poprečno 40 do 50 milijonov. Francija si hoče s svojim vinom osvojiti kar moč dosti trgov. Anglija, Holandska, Danska in Norveška kupujejo že več kot deset let skoraj izključno le francosko vino, to je prodrlo tudi že v Ameriko, zlasti v Kanado. S to dezelo pa vežejo Francijo tudi stare tradicije zgodovine, tako da je stik tem lažji. V zadnjem času se trudijo francoski vinotrtci za Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko. Pred vojsko so prihajala v te dežele izključno le jugoslovanska in ogrska vina. Z razpadom avstroogrske monarhije so postale vse te dežele samostojni vinski trgi. Francozi so si pa preveč naprtili in so imeli v zadnjem času toliko odjemalcev, da jih niso mogli zalagati z lastnim vinom; zato so na primer pokupili lansko leto dalmatinsko zalogo in letos pred enim mesecem vse stare vinske zaloge na Grškem in Španskem. — Španska je takoj za Francijo in Italijo. Letni pridelek znaša okoli 20 milijonov hl. — Letos je francoska vinska letina slabša kakor druga leta, Francija ne bo mogla zadovoljiti svojih odjemalcev, dalmatinski in italijanski vinotrtci pazno gledajo, kam se bo treba obrniti.

Izvoz jugoslovanskega vina zastaja, mogel bi se poživiti le z večjimi naročili v inozemstvu. Veliko upajo od trgovske pogodbe z Avstrijo in od novega dogovora s Češkoslovaško. Nena doma je pa prišlo tudi poročilo našega generalnega konzula iz Kanade, da bi lahko prodali večje množine najboljšega našega vina tudi tja. Konzul misli, da se bo kupčija kljub carinski oprostitvi za francoska vina dala dobro izpeljati. Kanada potrebuje zato toliko vina, ker je v Uniji točenje alkoholnih pijač prepovedano in je tihotapstvo ob meji izredno vzcvetelo.

Na našem domačem trgu so cene tele: Hrvaška vina kolebajo po kraju in kakovosti med 4 in 6 Din, kupujejo jih pa samo za domačo porabo; dalmatinska vina so za domači nakup predragá; belo srbsko vino 2.20 do 3.50, črno 4—6 Din; novi beli banačan 2.50 do 3.50, črni 4 do 4.50, povpraševanje je zelo majhno; naša domača slovenska vina 3.50 do 6.50, večje zanimanje je samo za ljutomersko vino.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene za 100 kg: pšenica 307.50 Din, ječmen 250 Din, oves 220 Din, koruza 230 Din, fižol 530 Din, pšenična moka št. 0 500 Din, št. 1 497.50 Din, otrobi 125 do 130 Din. Tendence slaba.

g Nov bančni polom v Beogradu. Za padcem »Ujedinjene banke« je sledil nov polom. »Komisijona banka« je ustavila svoja izplačila.

Tudi ta polom gre na račun nereelnega poslovanja belgrajskih bančnih zavodov, ki so se v preveliki meri bavili s špekulacijami.

g. Avstrijsko-ograska banka izplačuje svoje v inozemstvu se nahajajoče novčance. Kakor poročajo iz Dunaja, izplačuje avstrijsko-ograska banka svoje novčance po sledečem ključu: Pred 27. oktobrom 1918 izdane in pred 15. junijem 1919 izven meje monarhije v prometu se nahajajoče novčance z 0.0115 zlatimi kronami za eno krono. Če so pa bile te krono po 15. juniju 1919 v prometu, se dobi za eno krono 0.01 zlatih kron. Končno izplačuje avstrijsko-ograska banka za po 27. oktobra 1918 izdane krono 0.0015 zlatih kron. Izplačevanje se vrši tako v inozemstvu, n. pr. v Švici. Dolžnost naše finančne uprave bi bila, da doseže izplačilo po tem ključu nepravilno žigosanih novčanov.

g. Ograska in hitne cene. Na Ogrskem so pričele cene žitu padati.

BORZA.

Zagreb, 16. nov. (Izv.) Pešta 0.46—0.47, Italija 3.77—3.785, London 384—385.50, Newyork 88.20 do 88.60, Pariz 4.70—4.75, Praga 2.555—2.57, Dunaj 0.12425—0.1250, Curih 15.50—15.55.

Curih, 16. nov. (Izv.) Pešta 0.0802, Italija 24.30, London 24.89, Newyork 574, Pariz 80.62, Praga 16.55, Dunaj 0.00806, n-a K 0.008075, Sofija 4.85, Belgrad 6.55.

Ljubljanske novice.

Ij Vse, kar je prav! Po večmesečnem obotavljanju se je ljubljanski tržni urad ojunail in je sestavil in objavil nekako poročilo o razmerah na tukajšnjem trgu. Priznati pa moramo, da pri tem poslu ni imel posebne sreče. Objava takih, recimo, netočnosti in to v času, ko se pripravlja povsem neopravičeno znižanje draginskih doklad javnim nameščencem, je voda na mlin radikalnega režima. Posebno značilen za resnost in resničnost objavljenega poročila je sledeči stavek: »Bistven del trga se je že močno približal predvojnemu razmeram in je želeti, da se ta razvoj neovirano in hitro izvrši.« Vsakdo, ki ima le količkanj pojma o tržnih razmerah v Ljubljani, se mora za glavo prijeti, ko čita take gorostasnosti. Par neznanih predmetov se je res malce pocenilo, dočim so se cene teletini, manufakturnemu blagu, perilu, usnju itd. horendno podražile. In to se pravi, da se je bistven del trga že močno približal predvojnemu razmeram? ... Takih norcev ne gre briti iz občinstva in cele javnosti, čeprav morda je vseh izvestni gospodi! ... Zdaj imamo torej v Ljubljani še radikalno pobarvana tržna poročila. Unicum!

Ij Zanimiv mož se je javil včeraj v našem treditstvu, conte Rok Dija movič, stara hrvatska korenina rojen 1. 1853. na otoku Visu. Mož je prepotoval ves vet od enega pola do drugega, se je bojeval kot dobrovoljec v karlistični vojski 1873. na Španskem, nadalje v perujski vojski proti Čili, v burški vojski na strani Angležev in doživel mnogo zanimivega po svetu. Govori angleško, francosko, špansko, nemško laško, dansko. Bil je tudi blizu severnega tečaja. O Ljubljani se je izrazil, da ni videl nikjer tako snažnega mesta in lepega obnašanja mladine, dočim je po vseh drugih mestih polno neolikane dečadi. O svojih interesantnih doživljajih bo predaval danes, 17. t. m. in jutri, 18. t. m., v hotelu »Lloyd« ob 8. uri zvečer.

Ij K poglavju »Stanovanjske razmere v Ljubljani«. V sredo, dne 14. t. m. po noči je pri Mariji Snežni v Slovenskih goricah neznan, s samokresom oborožen tolovaj poizkusil vdreti v hišo, ki v njej stanuje žena dr. Majcna, vladnega tajnika in člana višjega šolskega sveta v Ljubljani. Ker stoji hiša na samem, je nemoteno najprej poizkušal vlomiti vrata, nato okna, in ko se mu to ni posrečilo, je sprožil nekaj ostrih strelcev. Žena, ki v hiši stanuje z otrokom sama, ni upala vpiti na pomoč. Šele na ostre strele so prihiteli sosedi in pregnali tolovaja. Obitelj dr. Majcna mora živeti pri Mariji Snežni v Sloven. goricah, ker dr. Majcen že četrto leto zama čaka na stanovanje v Ljubljani.

Ij Ljudska visoka šola v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob 10. dop. v zbornični dvorani na univerzi javno, vsakomur dostopno predavanje o temi: Biološki temelji rodbine. Predava g. dr. A. Breclj.

Ij Slovenski javnosti. Novoustanovljena Akademsko podružnica Jugoslovenske Matice v Ljubljani potrebuje eno ali dve sobi za svoje društvene prostore. Obračamo se tem potom na narodno čutečo javnost, da priskoči društvu na pomoč. Cenjene ponudbe naj se blagovolijo nasloviti na Jugoslovensko Matico v Ljubljani, Pred škofijo 21.

Ij »Quo vadis?«, igra, ki predstavlja preganjanje kristjanov pod cesarjem Neronom, uprizori Ljudski oder v Ljubljani v nedeljo, dne 18. t. m. ob 4. popoldne. Obisk te predstave je zelo ugoden za p. n. občinstvo iz bližnje okolice.

Ij Elizabetna družba Meste ima dne 18. t. m. ob pol 7. sv. mašo s skupnim sv. obhajilom in govorom v Karmeličanski cerkvi na Selu.

Ij Družabni klub kat. starešinstva ima odborovo sejo nocoj ob 6. zvečer v prostorih akad. starešinstva. Zadnje seja pred obnim zborom! Seje se naj udeležijo tudi gg. računski pregledniki in načelniki odsekov. — Predsednik.

Ij Sempeterske prosvetno društvo priredi v ponedeljek 19. t. m. ob pol 8. zvečer v društvenih

prostorih, Župnijska ulica 1, predavanje »Potree na Japonskem«. Predava prof. dr. Vinko Šarabon. K udeležbi vabi člane in prijatelje društva odbor.

Ij Medicinska družabna prireditel se vrši dne 9. februarja. Vse p. n. prireditelje prosimo blagohotnega vpoštevanja. — Odbor.

Ij Češkoslovaška obec v Ljubljani. V nedeljo, dne 18. t. m. ob 5. popoldne v Narodnem domu marionetno gledališče. Hozova maminka — Kašpárek a policajt.

Ij Danes predava v »Šoče« g. dr. Zalokar o pododnavanju, medicini in politiki. Vabljani vsi člani in prijatelji društva. Po predavanju prosta zabava, za katero se pripravila posebno presenečenje. Začetek ob pol devetih zvečer. Vstop vsem prost.

Ij Starši dijakov trgovske akademije v Ljubljani se pozivajo, da se vsi udeležijo važnega sestanka, ki se vrši nocoj ob pol 8. zvečer v restavraciji Narodnega doma. — Klub trgovskih akademikov v Ljubljani.

Ij Ogenj. V Kolinski tovarni je snoči na stal ogenj pri dvigalih v mlinu za mletje kavine zmesi. Poklicno gasilstvo je bilo alarmirano ob 5³⁰ in ko je dospelo na lice mesta, so že domači lokalizirali ogenj ter ni stopilo v akcijo. Škoda je znatna. Deset minut kasneje je zapazil požarni čuvaj na Gradu, da je švignil plamen v tovarni za parkete v Metelkovi ulici. Tam je neki delavec kuhal na dvorišču katran za pleskanje ograje. Odšel je k večerji, med tem pa je začel katran vreti ter teči čez kotel v ogenj, nakar se je vnel ter začel gorjeti z velikim plamenom. Ko je obveščeno poklicno gasilstvo prišlo na lice mesta, že ni bilo nobene nevarnosti več in tudi ni stopilo v akcijo. Škode ni posebne.

Ij Čudne razmere pri cestni električni železnici. Približuje se zimski čas, dežuje skoro vsak dan, pričakujemo vsaki dan snega, in ubogi vozniki še danes nimajo dežnih plaščev, akoravno so uslužbenci c. e. ž. prosili, da bi se jim vozovi nekako zaprli; s tem bi si družba prihranila lahko velike svote denarja, ker bi ne bilo potreba nabaviti voznikom dežnih plaščev. Akoravno je občinski svet dovolil vzeti iz fonda, ki se steka od listka 25 para, za investicijo, je bila ta prošnja odklonjena uslužbencem, ki so bili nešteto krat pri go spodu obratovodji inž. Tomanu in ga prosili, da jim napravi vsaj dežne plašče. Gospod obratovodja je kupil dežne plašče, ali žalibog niso za rabo, za voznike pri cestni električni železnici so premajhni in prekratki, s takšnimi klobuki, da bi se občinstvo prestrašilo, ker bi mislilo, da so Italijani v Ljubljani. Opazujamo gospoda inž. Tomanu, naj voznikom napravi čimprej dežne plašče, da ne bodo vozniki zaradi mokrote in prehlajenja popolnoma izgubili zdravja, ker bolnih imamo tako dovolj. Obenem opozarjamo gospoda obratovodjo inž. Tomanu, da da voznikom zimske čevlje in kar še pritiče zimski obleki. V prejšnjih časih so dobili že v začetku meseca oktobra obleko, sedaj se bliža že december in vsak čas pričakujemo hude zime, obleke pa še od nikoder ni. Zato prosimo gospoda inž. Tomanu, da to v najkrajšem času izpolni.

Ij Obtežila preizkušnja. V nedeljo, dne 18. t. m. ob 10. dopoldne se vrši na stavbišču nove zgradbe »Ljubljanski dvor« ob Pražakovi ulici obtežila preizkušnja železobetonske stropne konstrukcije sistema »Herbst«. Ta konstrukcija se odlikuje s tem, da je napram običajnim stropom znatno cenejša, kar utegne pri današnji dragini v stavbeni stroki nuditi v marsikaterih prilikah stavbeniku dobrodošel izhod.

Ij Poziv! Vsi člani, kateri dolgujejo na članarini, se resno opominjajo, da čimprej poravnajo zaostalo članarino. Vse v društvu še ne vpisane tovariše pa vabimo, naj se čimprej vpišejo v društvo. 1. decembra od 7. dalje se vplačuje članarina v gostilni pri tovarišu Plevniku na Bregu. — Društvo državnih uslužbencev za Slovenijo v Ljubljani.

Ij Nevarna tovariša. V Westrovi šupi pod Golovcem sta nočila V. Svetek in za njegov tovariš Julij Pavlovič. Ker ju je zeblo, sta si napravila ogenj, kar je bilo seveda silno nevarno. Orožniki so ju aretirali in pri preiskavi se je ugotovilo, da je izvršil Svetek pred nekaj dnevi vlom pri kočarici Tereziji Znidarskevi v Vrbovcu pri Sent Jerneju in ji odnesel za okroglo 4000 K razne obleke. Svetek prizna pač, da je res potoval po onih krajih, zanika pa tatvino.

Ij Nevaren agent. Nevarnega plüča je zalotila ljubljanska policija pri poslušanju tatvini kolesa pri Mezetu na Vidovdanski cesti v ozki brezposelnega trgovskega pomočnika Rajmunda Janežiča. Mož zasedel je dalj časa marionetno in zagrebško policija in ima več grehov na vesti. Ta mož je isti agent, ki je izvajal svojčasno razlo prodajme za naročene povečane slike, denar zapravljal, fotografije pa uničil.

Ij Družina nižjega postnega uslužbenca, ki ima 4000 K mesečne plače, a ima ženo in 4 otročiče, prosi dobre ljudi za ponošeno obleko ali kakorokoli drugo podporo. Darove sprejema uprava »Slovenec«.

Ij Iznana je za vedno iz naše države od policijskega ravnanja ljubljanskega vdova perica Cecilija Rožič iz Buzeta pri Solkanu zaradi vladogustarstva.

Ij Tatvine v Ljubljani. V Sp. Šiški je bilo ukradenega iz podstrešja Mariji Berce več raznega perila in 3 ruhe. — Iz omare na hodniku dekliškega liceja je bila ukradena dijakinja I. trg. tečaja Danica Senica temnorjava boa, vredna 6000 K. — Iz barake na Dovožni cesti je bilo ukradenih Petru Zudelj 5 puranov, kokoši in petelin v skupni vrednosti 4000 K. — Josipu Oražnu na Selu je bila ukraden iz nove stavbe vreča, 50 kg. cementa, vredna 180 K. — Na Aleksandrovi cesti je bila ukraden trgovcu E. Mayerju iz stopnišča 8 metre dolga preproga, vredna 1400 K. — Na poti od Dol. kolodvora ob Hradeškega vasi je bil ukraden me-

sarju Antonu Bizilju koštrun, vreden 1600 K. — V čakalnici na Dol. kolodvoru je bila ukradena zidarju Jožetu Slaku iz Podgorice črna usnjata hlinica z vsebino 8720 K.

Ij Koncert. Danes v soboto koncert dravske godbe v kavarni »Evropac«. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost. 7031

Najcenejša in najnovejša obleke za dame in gospode dobite samo: Selenb. ul. 3. Grihar & Majak. Nova portugalka — ljutomerski mošt od danes naprej v gostilni »Pri Mraku«, Rimska cesta 4.

Narodno gledališče.

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

17. november, sobota: »Mignon«, gostuje ga Wesel-Polla. Red E.
18. november, nedelja: »Seviliški brivci«, gostuje ga Wesel-Polla. Izven.
19. novembra, ponedeljek: Zaprto.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

17. november, sobota: »Kar hočete«. Red B.
18. november, nedelja: Ob 8. popoldne: »Krojaček-junaček«. Izven. — Ob 8. zvečer: »Danes bomo tihi!«. Izven.
19. november, ponedeljek: »Osmo ženac«. Red D.

SLOVENSKO MARIONETNO GLEDALIŠČE.

Nedelja, 18. novembra: Ob 15. in 18.: »Prolog«. »Skrivnostno zrcalo«.

Gostovanje Vesel-Polle v naši operi. Te dni gostuje zopet ga Tinka Vesel-Polla iz Zagreba in sicer poje danes v soboto ulogo Filine v operi Mignon, ki se vrši za red E. in jutri, v nedeljo, pa Rosino v Seviliškem brivcu, v kateri ulogi je doslej do sedaj brezdvorno največji uspeh. Predstava se vrši izven abonma. V operi Mignon poje danes ulogo Lotharja g. Zupan, ostale vloge so pa v istih rokah, kakor pri prvi predstavi te opere. V nedeljo poje ulogo brivca g. Popov, ostale vloge znana izvrstna zasedba.

Drama. Danes zvečer Šekspirjeva komedija: Kar hočete za red B. Jutri, v nedeljo sta pa dve predstavi. Popoldne ob 8. mladinska predstava: Krojaček — junaček, pri kateri sodeluje baletni zbor opere pod vodstvom baletnega mojsta g. A. Trobiša in muzika dravske divizijske oblasti, in zvečer pa veselogra: Danes bomo tihi. Obe predstavi sta izven in pri navadnih cenah.

Šekspirjeva vlezabavna in duhovita komedija »Kar hočete«, ki je žela pri vseh dosedanjih vpriporitvah polno smeha in aplavza, se igra v soboto, dne 17. t. m. Začetek ob 8. zvečer.

Gledališka predstava za naše mlake bo v dramskem gledališču v nedeljo, dne 18. t. m. ob 3. popoldne. Vpizori se »Krojaček — junaček« v režiji g. Danila. Sodeluje balet in vojaška godba.

Ga Vika Caleta kot Tatjana v »Onjagin« je sinoči v naši rusko-češko-hrvatsko-slovenski operi počasi, stopnjevaje razvijala lepe zmožnosti svojega glasu, tako da smo se pravzaprav še le v zadnji sliki prav točno zavedeli, da je resnično dobra igravka in pevka. Tu ji namreč ni zvenela samo čista, lahna, pa hkrati polna, zelo izrazita višina, temveč tudi iz sicer manj zvočne srednje lege je popolnoma nepričakovano zavela prijetna, izdatna toplota, tako da je bila zadnja slika z gospodoma Betettom in Popovom, ki je bil sicer ves čas dober, pa se je tudi še le v zadnji sliki povzpela na višek, kakršnega je njegovo izborno šolano grlo zmožno, brez dvoma vzorna. Da ne pozabimo pri tem Betetta. Kakor da je še le njegov veličastni nastop vse, prej sicer dobre, toda — ne vem, po čem — vezane moti razvezal, da se v svobodnem poletu razmahnilo in v plemeniti tekmi z njegovim nepopisno dovršenim petjem ustvarile konec tak, da bi ne bilo preveč, če bi samo njemu žrtvovali večer. Kar završalo je iz na pol samo polnih prostorov, ko mu je iz prsi in srca odzvel slavospev na nedopovedljivo srečo ob zvesti, ljubljani družici, tako kot malokdaj odobravanje grmi iz natrpanih polnih. In to je očividno podžigalo vse, kar je bilo z njim v stiku, da so z ognjem razgrnili pred nas bogastvo svojih grl. — Še nujni prav iskreno priznamo, da je bila izvrstna dobrodošna starica z neobčutljivo izdatim, polno donečim glasom, vedno v temen polmraz potopljenim. K.

Ljudski oder.

Nedelja, dne 18. nov.: »Quo vadis?«. Začetek ob 4. popoldne. Predprodaja vstopnic danes zvečer ob 5. do 7. in v nedeljo od 10. do 12. dopoldne in popoldne od 2. naprej do začetka predstave.

Prosveta.

pr Godba dravske divizijske oblasti izvaja na svojem koncertu v ponedeljek, dne 19. t. m. kot tretjo programno točko Dobroničevo suito iz muzike za Dobravko. Dobronič priznan hrvatski kompozist, je prejel od uprave zagrebškega gledališča svoječasno povabilo, da napiše k stari Gunduličevi drami »Dubrovka« glasbo. Dobronič se je temu povabilu radevolje odzval in napisal glasbeno delo, sloneče na raznih starih motivih v splošno elegičnem tonu, ki popolnoma odgovarja karakterizaciji drame. Delo ima popolnoma slovanski in v prvi vrsti jugoslovanski muzikalni značaj. Vse glasbene točke se igrajo tudi lahko kakor koncertna suita in sicer v obliki, kakor se izvaja na ponedeljkovem koncertu. Muzikalna drama »Dubravka« je stalno na repertoarju zagrebškega gledališča, suita pa se prav pogostokrat izvaja na koncertih Zagrebške filharmonije. Vstopnice v Matični knjižarni.

pr Prvo muzikalno predavanje za šolsko mladino v letošnji sezoni se vrši jutri, v nedeljo, dne 18. novembra ob 11. dopoldne v Filharmonični dvorani. Pri koncertu sodelujejo: ga Pavla Loviščeva (sopran), g. Julij Betetto (bas), g. Karel Jeraj (klavir) in predavatelj g. dr. Pavel Kozina. Sporednega sledeče točke: 1. Uvod k sporedu: dr. Pavel Kozina. 2. Mendelssohn: a) Prva vijolica, b) Pesem čarovnice, c) Schumann: Mesečna noč, Schu-

bert: V zelenju, poje g. Pavla Loviščeva. 3. a) Josip Michl: Pevcu, b) Josip Pavlič: Dedek Samonog, poje g. Julij Betetto. 4. a) Rubinstein: Solza, b) Grieg: Kozlički plešejo, c) J. Strauss: Pomladni glas (koloraturna slika). Poje ga Pavla Loviščeva. 5. a) Anton Lajovic: Mesec v izbi, b) Fran Gerbič: Pojdem na prejo, poje g. Julij Betetto. 6. a) Nedved: Na tujih tleh, b) Zajc: Vir, c. O. Dev: Mak, c) Škerjanc: Pomladne noči, poje ga Pavla Loviščeva. Starše gojencev ljubljanskih srednješolskih zavodov prosimo, da opozore mladino na to koncertno prireditev. — Drugo predavanje se vrši dne 4. decembra.

Cerkveni vestnik.

c Moška in mladeniška Marijina družba v Krškankah ima v nedeljo svoj drugi glavni družbeni praznik. Cerkveno opravilo jutraj ob 6. s skupnim sv. obhajilom, zvečer pa slovesen shod. Pri shodu darovanje v družbine namene. Udeležba obkraj za vse člane obvezna.

Dijaški vestnik.

d Na občnem zboru Jug. kat. akad. društva »Danice« v Zagrebu, ki se je vršil dne 7. t. m. je bil izvoljen sledeči odbor za zimski semester: Predsednik Franjo Radšel, cand. med., podpredsednik Franc Klar, cand. med.; tajnik Jože Skubič, cand. ing. agr.; blagajnik Vlado Fajdiga, stud. iur.; gospodar Erik Eisel, cand. ing. agr.; knjižničar V. Kocjančič, cand. med.; revizorja Vinko Vrhnjak, cand. ing. for., Ign. Baša, cand. med. vet.

Orlovski vestnik.

Odsekom ljubljanskega okrožja. V nedeljo, dne 18. t. m. se bo pričel organizatorični tečaj za odsekovne odbornike ob 8. v prostorih OP v Ljudskem domu. Vsak udeležene naj prinese s seboj poslovnik.

Orliški krožek v Šiški ponavlja v nedeljo, dne 18. t. m. ob pol 8. zvečer v samostanski dvorani v Šiški igro »Goslerica naša ljube Gospec«.

Orliški krožek Krakovo-Trnovo priredi jutri, v nedeljo, ob 4. popoldne v šolski telovadnici na Čojzovi cesti (Graben) svojo prvo telovadno akademijo z zanimivim sporedom. Nastopile bodo članice, mladenke in gojenke. Vabimo vse, ki ljubijo prosto telovadbo. Pridite, da nas navdušite s svojo navzočnostjo. Polna dvorana nam bo najboljši porok, da se veselite našega telovadnega življenja. Da omogočimo dostop tudi revnejšim, smo nastavile skrajno nizko vstopnino. Bog živi! — Odbor.

Turistika in sport.

Ilirja rez.: Trbovlje. V nedeljo, dne 18. t. m. nastopi v Ljubljani iz trboveljskih klubov Trbovlje in Zora kombinirano moštvo. Igra na igrišču Ilirije proti rezervnemu moštvu Ilirije, ki se nahaja v prav dobri formi. SK Trbovlje je letos že igral v Ljubljani ter zapustil dokaj dober utis. Ojačen z boljšimi igralci Zore predstavlja dobro moštvo. Tekma se prične ob 15. Ob pol 14. nastopita junijski moštvi Ilirije in Jadrana.

Izpred sodišča.

Navijanje cen. Trije mesarji so bili ovadeni, da so prodajali predrago goveje meso v Kamniku. Pri okrožnem sodišču v Kamniku so bili oproščeni, pritožil pa se je javni funkcionar. Pri prizivni obravnavi se je ugotovila njihova krivda in obsojeni so bili vsi trije in sicer prvi na 24 ur zaporu in 2000 K, drugi na 12 ur in 400 K in tretji na 12 ur in 800 K denarne globe, ker se je senat prepričal, da so prekršili običajni in primerni dobiček.

Neprevično ravnanje z orožjem. Dne 12. avg. je bila večja družba v Aljaževem domu v Vratih Streljani so za zabavo pred kočjo. Med njimi je bil tudi trg. sotrudnik Jože Likozar, ki je položil svojo samokres, ko se je vrnil v kočjo, na posteljo. Vzel je iz orožja magazin, vendar pa je ostal v čevl in naboj. Vzel je samokres njegov tovariš in se s njim igral, pri čemer se mu je sprožil in je zadel krogla Likozarja v roko. Obsojena sta bila vsak na 50 Din globe.

Kaznovana razgrajča. Na žeganju v Podgradu v gostilni pri Maziju je napadel Ivan Grad Jožeta Katarja in ga ranil z nožem na senco. Tudi iz razmetal več kozarcev in steklenic in razbil več šip. Obsojen je bil na 8 mesece zaporu. — Bazuh dil se je Lovro Rožič zvečer na ulici, ko se je vračal precej nakajen domov in je napadel vsakega, kdo se mu je približal. Tako je poškodoval z nožem Franca Lovrota in Avgusta Dijaka, ki so ga prosili za ogenj. Obsojen je bil na tri tedne zaporu. Obzvalica sta bila zavrnjena.

Gospodinjam in dekletam priporoča Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani sledeče važne knjige: Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v bezedilu in 33 barvanimi tabelami a 19 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila S. M. Felicit Klinek. Cena okusno opremljeni knjigi, vezani v celo platno Din 220.—

Sadje v gospodinjstvu. Navodil o ravnanju s sadjem, sadni uporabi in o konzerviranju sadja in sadjenj. Za gospodinje in dekleta priredil M. Huhek, višji sadjarski nadzornik. Knjiga ima 18 barvanih prilog in 42 slik. Cena Din 30.—

Gospodinjstvo. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Šolam in gospodinjam sestavila S. M. Ljivina Purčaj. Zdravstveni del spisal dr. Fr. Dolžak. Drugi pomnoženi natja s 15 slikami. Cena Din 40.—

Nasveti za hišo in dom. Po raznih virih priredil I. Majdič. Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo vevlačna in koristna knjiga. Cena Din 82.—, vezano Din 48.—

Zdravilna rešila. Prirejeno po knjižici župnika Ivana Klineja. Din 8.—

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdraviljenju. Po preizkušnih virih sestavil A. M. Cena Din 18.—

Vašina kuharica. Zbirka navodil za pripravu okusnih in težnih jedil s skromnimi sredstvi. Zbirka v dobre čase sestavila Marija Remec. II. d. daja. Cena Din 36.—

Naše gobe. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvanimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Cena Din 100.—

Starejša deklica

3 meseč. razredi, išče kot UČENKA mesta v trgovini, event. bi tudi pomagala pri gospodinjstvu. — Naslov se izve v upravi «Slovenca» pod štev. 7336.

Učenka kršč. staršev, sprejme trgovino v trgovini, event. bi tudi pomagala pri gospodinjstvu. — Naslov se izve v upravi «Slovenca» pod štev. 7335.

Dijakinjo sprejemem na stanovanje in hrano pod ugodnimi pogoji. Istotam sprejemam vsa pletena ROČNA DELA v popravilo. — Naslov pove upravnistvo lista pod štev. 7319.

Vajenca sprejemem za pekarsko obrt. — Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov se izve v upravnistvu «Slovenca» pod štev. 7334.

Knjigovodkinja -bilancijska, samostojna korespondentka, z 12 letno prakso v velepodjetjih, išče takoj primerno mesto v Ljubljani. Event. samo popoldne. — Cenj. ponudbe na upravo «Slovenca» pod štev. PRVOVRSTNA MOČ.

Instrukcije daje učiteljska abiturijentka iz predmetov osnovne, meščanske in nižje razrede prednjih šol. — Cenjene ponudbe prosim na upravo lista pod: «Učiteljska 7337».

Na stanovanje in hrano sprejemem 2 gospoda takoj ali za 1. dec. — Naslov pove uprava lista pod št. 7341.

Boljše DEKLE

ki zna kuhati, dobi mesto pri manjši rodbini. Plača po dogovoru. — SEMPER, Koprivnica, Hrvatsko.

ODDA SE SLUŽBA cerkvenika in organista.

Nastopi lahko še pred Novim letom. — Kje in pogoje pove iz prijaznosti upravnistvo «Slovenca» pod štev. 7283.

Velepodjetje s sedežem v Ljubljani išče za svoj tovorni avto

Šoferja

ki ima dolgoletno prakso in dobre reference ter je obenem izvežban mehanik ali monter. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod «ŠOFER» na upravo «Slovenca».

TVORNICI KEKSOV V. BIZJAK & DRUG,

Rogaška Slatina odda zastopstvo za celo Slovenijo.

Reflektira se samo na agilne in dobro vpeljene osebe, ki naj svoje ponudbe pošljejo direktno na gorenjo tovarno.

Skladiščnika

možnega tudi samostojnega vodstva VODNE ZAGE, izučenega v prejetem in nakupu lesa, išče za takoj LESNA TRGOVINA. — Pogoji: samec nad 40 let, brezen in zanesljiv ter kmečkega stanu. Vsa oskrba v hiši. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnistvo lista pod štev. «TRAJNA SLUŽBA 7312».

Nagrado

dobi tisti, ki mi odda mesečno sobo meblirano ali prazno, v sredini mesta, za takonski par z enim otrokom, 2 leti stari, za takoj ali s 1. dec. — Ponudbe pod «Mirna stranka 7322» na upravo lista.

Izvežbano strojeplsko

zmožno slov. stenografije, sprejme veletrgovina v Ljubljani. — Ponudba pod «Strojeplsko 7297» na upravo lista.

Lesorezbarja

za FINA DELA IŠČE

»JAVOR« d. d.

preje Mizarska zadruga, ZAGREB Strossmayerova ulica 10.

Čevljarskega pomočnika

posebno dobro izvežbanega za zbito in šivano delo, SPREJMEM. Hrana in stanovanje v hiši. IVAN JAMAR, BLED 1.

Trgovskega pomočnika

sprejme tvrdka

A. ŠARABON V LJUBLJANI.

Uradnik išče

primernege posla za popoldanske ure. Pismene ponudbe se prosijo do 24. t. m. pod štev. «500 D» na upravo lista.

Tri hlapce h konjem

izurjene, SPREJME TAKOJ lesna in industrijska družba

Hudovernik & Komp., Radovljica. Plača po dogovoru. 7321

GOSPOD se sprejme na dobro domačo hrano in stanovanje. Poizve se Hirska ulica 19/II, desno.

Pozor! Stanovanje dobi takoj, kdor kupi NOVO HIŠO z 2 stanovanjema, klet in približno 300 m² vrta, 5 min. od elektr. železnice. Plačilo polovice pogodbenne vsote na željo počakam. Srečen, kdor kupi. — Zelena jama 217.

Kravo - mlekarico

PRODAM. — Poljanska cesta štev. 55.

Izjava o Toplodarju.

Z veseljem vam izjavljam, da oba aparata TOPILODAR, katere ste pri meni postavili, zelo dobro grejeta ter delujeta brez vsake napake in sem z njima zelo zadovoljen. Jaz vam zamorem na vašem res koristnem izumu čestiti in bom vsak čas to praktično napravo Toplodar lahko vsakomur toplo priporočal. — Andrej Oset, veletrgovca v Mariboru. — Naroča se: Jugometalija, Ljubljana, Kolodvorska ulica 18, ali R. NIPČ in DRUG, Maribor. 7190

Sedlarski šivalni STROJ

dobro ohranjen, prodam. — Poizve se: Šmartno ob Savi štev. 44. 7293

Inserirajte v «Slovenca»!

Lepo ital. BRINJE

se dobi po ugodni ceni pri tvrdki A. ŠARABON, Ljubljana.

Hišo z gospodar. poslopjem, vrtom in nekaj kmetije, v bližini železnice, prodam iz proste roke. Peter KAVKA, Dolsko 33, p. Dol pri Ljublj.

PRIPROSTO stanovanje PODSTREŠNO ali PRAZNO SOBO

v mestu, išče za takoj ali pozneje vdova, drž. uradnica, s sinom - srednješolcem — proti mali nagradi. — Naslov pove uprava «Slovenca» pod štev. 7342.

Prodaj posestvo obstoječe iz hiše, njive in 3 orolov gozda. — Cena 125.000 Din. — Poizve se v Slovenski vasi št. 22 pri Kočevju. 7338

Jabolka, namizna, fižol

koks (prepeličar) in rdeči, KUPUJE samo vagonске množine: JOZO KOVAČ, Ljubljana, Stari trg št. 3. 7340

Šivilje - gospodinjje!

Pripravnica Miklavževa DARILA!

Vsakovrstni OSTANKI ZA PERILO, tudi rižasti barhent, so naprodaj po polovični ali zelo znižani ceni! Istotam različna ročna dela. — Ne zamudite ugodne prilike! — Resljeva cesta 30, I. nad., desno.

Pohištvo

naročite najceneje pri

ERMAN & ARHAR

MIZARSTVO — ST. VID štev. 4 nad Ljubljano. — Zaloge «A. Z. PANJEV. Zahtevajte cenik!

Stanovanje takoj

dobi, kdor KUPI ali vzame v NAJEM enonadstropno hišo; v njej je trgovina, sobe za pisarno, skladišče, konjski hlev in drugo. Vse takoj na razpolago. — Naslov pove uprava lista pod štev. 7313.

Moško KOLO dobro ohranjeno, je po ugodni ceni NAPRODAJ. — Naslov se izve v upravnistvu «Slovenca» pod štev. 7320.

Prodaj stavbeni prostor

900 m² ob glavni cesti in ob cesti k dravjski postaji. — Slavo OMEJC, št. Vid nad Ljubljano št. 59. 7290

Arhitekt in mestni stavbenik

Viljem TREO

Ljubljana, Gosposvelska cesta 10. Telef. inter. št. 103. Ustanov. leta 1850.

se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

6 vagonov krompirja in 6 vagonov repe

naprodaj. Ponudbe s ceno na upravo pod štev. «KROMPIR» 7288

IŠČEM proti nagradi

manjši trgovski LOKAL

za februar 1924. — Ponudba pod: «Februar 7209» na upravo «Slovenca».

AMERIKANCI POZOR! — PRODAM enonadstropno hišo pripravno za vsako obrt, na lepem kraju v škofji Loki. — Poizve se pri: A. POKORN, škofja Loka - Studenec. 7038

VILLA DR. PEČNIK Rogaška Slatina.

Zdravniška penzija, oddihališče, sanatorij. Za notranje bolezni, za oslabele, za katere pljučnih vršičkov. Obilna izvrstna hrana. Krasna južna lega. — Prospekti!

ROIFA
NAJBOLSI
PISALNI STROJ BREZ
BARVNEGA TRAKA!

Na mesečne obroke

L. Baraga

LJUBLJANA, Selenburgova ulica štev. 6. prvo nadstropje desno.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNIJE

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

Jerhovino strojim.

Vzamem v stroj gamse, srne, domače kože kakor tudi vse vrste kože in kožuhovine, brzo in po primerni ceni. — Matija Brenčič, VRHNIKA 182. 7213

Bronaste zvonove
vlija

najceneje in z dobavnim rokom do 2 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna
St. Vid nad Ljubljano.

Bukova drva po najvišjih cenah KUPUJE DRUŽBA ILIRIJA, LJUBLJANA, Kralja Petra trg štev. 8. 7245

Najboljši premog, drva in ogilje KUPITE najceneje pri DRUŽBI ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 8, telefon štev. 220. 2447

Zidna opeka

nova, mala oblika, ležeča v prisilni delavnici, NAPRODAJ. — Cena nizka. — I. CERNE, Dunajska cesta št. 28.

Pletilne stroje

vsakovrstne, s poukom, nudi tvrdka FRAN KOS, LJUBLJANA, Židovska ulica.

PRODAM ali ZAMENJAM

1 ali 2 pletilna STROJA v dobrem stanju. — Kje, pove uprava «Slovenca» pod štev. 7286.

Kovačnica z dvema ognjiščema, za sekire in poljsko orodje, na zelo prom. kraju, z vsem potrebnim orodjem in vodno močjo, ODDAM V NAJEM. Istotam naprodaj enonadstropna HIŠA z malim vrtom. — Poizve se pri A. POKORN, škofja Loka - Studenec. 7037

Svarilo!

Ne kupujte KAMGARN, SUKNO in drugo modno BLAGO, preden si ne ogledate najdovršenejših ČESKIH in ANGLEŠKIH izdelkov pri:

Lenasi & Gerkman LJUBLJANA

Hc 99/23. 7282

Dve hiši v Konjicah

NAPRODAJ, in sicer štev. 85 in 108, dne 28. novembra 1923 ob 10. dopoldne na licu mesta potom prostovoljne javne sodne dražbe. Pripada več stranskih poslopj, gospodarsko poslopje, dvorišče in vrt. Cel kompleks leži ob veliki državni dunajski cesti in je prav primeren za nastanitev večje trgovine ali drugega podjetja. Vadij znaša 50.000 K. Dražbene pogoje in informacije nudi notarska pisarna v Konjicah. — RADO JEREB l. r., notar kot sodni komisar.

Trgovina

ženskih rut (robcev)

na debelo

Mars d. d.

poslovodja Ignjat Neusser, Zagreb
podaljšana batzova

Jadranska banka d. d. Beograd

Dionička glavica: Din 60 milijonov. Rezerva: 32.515.000.-

Podružnice:

Bled, Jesenice, Metković,
Cavtat, Korčula, Prevalje,
Celje, Rotor, Sarajevo,
Dubrovnik, Kranj, Split,
Ercegnovi, Ljubljana, Sibenik,
Jelsa, Maribor, Zagreb.

Amerikanski odio

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wlen, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortland Street 82,
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčnoljubljeni soprog, oziroma oče in brat, gospod

Anton Bajželj

posestnik in gostilničar

danes zjutraj ob 7. uri po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragoga pokojnika bo v nedeljo dne 18. t. m. ob 10. uri dopoldne na tukajšnje pokopališče. KAMNAGORICA, dne 16. novembra 1923.

FRANCIŠKA BAJŽELJ, soproga. — IGNAC, ANTONIJA, starši. — CIRIL, brat. — FANIKA por. Prevec, sestra. — LEOPOLDA BAJŽELJ, svakinja. — EDVARD PREVEC, svak.

Pozor peki!

Ne dajte se izkoriščati po raznih nemških židovskih tvrdkah ter naročajte samo

DIASLAD

(DIAMALD). Je mnogo boljši in znatno cenejši. — NAROČAJTE SAMO DOMAČ IZDELEK!

TOVARNA DIASLADA in SLADA v prahu.

Telefon št. 509. Spoštovanjem Telefon št. 509.

Makso Zaloker, d. z. o. z., Ljubljana-Vič.

Glavno skladišče in delavnica trdke

Friedrich i Haaga, Maschinenfabrik Wien Prag

Glavno zastopstvo ZAGREB, Rackoga ul. 7 a. Vse naprave za mesarje, klobasičarje in tvorničarje salam. Staino veliko skladišče strojev in sestavnih delov. Brušenje izvršuje takoj in poceni

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. V LJUBLJANI

ZVONARNA

ustanovljena leta 1767, dobavlja priznane prvovrstne bronaste ZVONOVE čistih glasov po konkurenčnih cenah v kratkih rokih.

Zahlevajte cenik!

Samo 14 dni!

Perilo za gospode, kravate, naravnice, rokavice, nogavice, itd. prodaja

10-20 % popustom

A. SINKOVIC nasl. R. SOSS

Ljubljana, Mestni trg 19.

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Pisarna v Ljubljani, Tržaška cesta šte. 2. — Tehniško vodstvo po oblastveno avtoriziranem gradbenem inženirju. — Projektira in izvršuje vsa v stavbeno in inženirsko stroko spadajoča dela.

Delo solidno. 7314 Cene konkurenčne.

Braća Frank

Ustanovljeno 1854 Zagreb, Sajmišče trg št. 2 Telefon št. 22-70

Veletrgovina
manufakturnega blaga

Glavno zastopstvo in zaloga.

Gannwalder Baumwollspinn-Fabrik
Gannwald-Wien

Zaloga prvovrstnega platna ter šifona, batista, gradla, keperja in ripsa za perilo

Kdor še ne pozna
z „Juhana“-om izboljšane
juhe, ta ne ve, kaj je
neprekosljivo dobra juha

Vzorec brezplačno pri Glavni
prodaji: Ljubljana Grad'ske 13.

Razni vozovi

v saloni in v delu.
Izvršujem po naročilu
novo in popravila in tudi
ramenjam.

M. Ložar

izdelovatelj vsakovrstnih voz
Dražomej, št. 40, p. Domžale.

Prodaja čevljev
po nizki ceni pri
„GORENJKI“

Pogačarjev
trg 3.

šivalne stroje

z 12-letnim jamstvom, USNJENE ZIMSKE SUKNJICE in IZGOTOVLJENO OBLEKO ter OBLEKO po NAROČILU kupite najceneje in najsolidnejše pri L. REBOLJ, KRANJ.

INŽ. M. MIHOR

TEHN. PISARNA — ZASTOP. TVORNIC
LJUBLJANA, SLOMSKOVA ULICA 7
Projektuje, dobavi, ocaňuje in preizkuša

STROJE
vsake vrste

Strojne naprave, orodje, žel. konstrukcije, transportne in industrijske naprave.

Moči tudi ugodno PRODAJO ali NAKUP ter sprejema prilagojene in inozemske za vsake vrste na prodaj stojali, dobro ohranjenih
rabljenih strojev.

BUKOVO OGLJE

nudi najceneje H. SKALA, Ljubljana, Mirje šte. 4. 6836

Gradbeno podjetje

ing. Bekić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 24.

MIŠI, pudgane, stenice, ščurki
a vsa golazna mora poginili, ako porabijo
moja najbolje preiskavana in splošno hvaljena
redstva, kot proti colikim in blisnim mišim
Din 7-50, za podane Din 7-50, za ščurke Din 10, za
stenice Din 7-50, za miševalec moljev Din 5 — proti
mrčesom Din 7-50, mazilo proti ušem pri ljudih
Din 4 — in ščurki Din 4 —; za uš v obeti in ver-
tilu Din 7-50; proti mrčesu na sadju in zelenjavi
proti mravljam Din 7-50. Pošilja po naročilu
Zavod za eksport „ABTES“ kem laboratorij
M. Jün er, Peirajnska ul. 3. Zagreb 39.
Trgovcem pri večjem odjemu popust.

OSRAM
to znamko mora nositi žarnica

Kdo hoče
dobro luč
nesme
se bati
stroškov.

OSRAM
NITRA

Wertheim blagajne za vzidanje,

vloma- in ognjavarne, v vsakem stanovanju ozir. prostoru z maj-
lnimi stroški nevidno namestitljive, v 6 različnih velikostih dobavljive
in popis s cenikom brezplačno razpošilja - LJUBLJANSKA KO-
MERCIALNA DRUŽBA, Ljubljana, Bleiweisova cesta šte. 18.
Provizijski zastopniki naj se javijo!

Kompletna trgovska oprava,

kakor tudi zaloga blaga mešane trgovine

J. BERANIČ v Rogaški Slatini

je vsled opustitve trgovine NAPRODAJ. — Istotam je naprodaj
skoro nova registrirna blagajna in »Wertheim« blagajna šte. 5.

Prometni zavod za premož

d. d.

v Ljubljani
prodaja

premog iz slovenskih
premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah pre-
mogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora ter priporoča
I^a čehoslovaški in angleški koks
za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog
in brokete.

Naslov:

Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/11.

POZOR!

POZOR!

Za novo ustanovljene industrije

Ugod. cena za nakup sledečih parnih strojev in kotlov
DVA PARNA STROJA po 100 konjskih moči znamke »Hock«
TRIJE PARNI KOTLI znamke »Hock« in »Tischbein«, dva po
45 m² in eden po 90 m² kurilne ploskve (Heizfläche).
Vsi stroji in kotli so v obratu in v najboljšem stanju in se prodajajo
le radi vpeljave celokupnega obrata na električni pogon.
Gornji predmeti se lahko ogledajo do dne 15. decembra 1923
v TOVARNI CEMENTA, Zidani most.

Cene po sporazumu!

7301

Cene po sporazumu!

Trgovaška banka d. d., Ljubljana

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Selenburgova ulica šte. 1

(Kapital in rezerve Din 17,500.000.—)

izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavke: Trgovaška.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (me-
njalnica v Kolo-
dvorski ulici)

Telefoni: 139, 146, 458.